

Ўзбекистон: Пахта етиштиришлойиҳаси

Хиссадорларни жалб қилиш режаси

16 декабр 2020 йил

Mott MacDonald
Mott MacDonald House
8-10 Sydenham Road
Croydon CR0 2EE
United Kingdom

T +44 (0)20 8774 2000
F +44 (0)20 8681 5706
mottmac.com

Ўзбекистон: Пахта етиштиришлойиҳаси

Хиссадорларни жалб қилиш режаси

16 декабр 2020 йил

Нашр ва қайта кўриб чиқиш ёзуви

Кўриб чиқиш	Сана	Ташкилотчи	Текширувчи	Тасдиқловчи	Тавсиф
A	02.09.2019	Е. Мокринская	А. Строкина	М. Мелинте	Лойиҳа ХЖҚР
B	06.09.2019	Е. Мокринская	А. Строкина	М. Мелинте	Якуний ХЖҚР
C	20.09.2019	Е. Мокринская	А. Строкина	М. Мелинте	Якуний ХЖҚР. 2-қайта кўриб чиқилган хужжат
D	02.09.2020	Е. Мокринская	А. Строкина	М. Мелинте	Якуний ХЖҚР. 3-қайта кўриб чиқилган хужжат
E	<u>28.09.2020</u>	<u>Е. Мокринская</u>	<u>А. Строкина</u>	<u>М. Мелинте</u>	<u>Якуний ХЖҚР. 4-қайта кўриб чиқилган хужжат</u>
F	<u>28.09.2020</u>	<u>А. Строкина</u>	<u>Х.Миллс</u>	<u>М. Мелинте</u>	<u>Якуний ХЖҚР. 5-қайта кўриб чиқилган хужжат</u>
G	<u>13.11.2020</u>	<u>А. Строкина</u>	<u>Х.Миллс</u>	<u>М. Мелинте</u>	<u>Якуний ХЖҚР. 6-қайта кўриб чиқилган хужжат</u>
H	16.12.2020	<u>А. Строкина</u>	<u>Х.Миллс</u>	<u>М. Мелинте</u>	Якуний ХЖҚР ошкор қилиш учун

Хужжат маълумотлари С42484 | 02 | Н

Ахборот синфи: Стандартная

Ушбу ҳисобот фақат уни тақдим этган томон ("Мижоз") томонидан баён этилган лойиҳада фойдаланиш учун тайёрланган. Ҳисоботни бошқа мақсадларда фойдаланмаслик талаб этилади. Мижоз ёки бошқа тарафдан ишониш шартларига розилик билдирган томон ("Қабул қилувчилар") дан бошқаси ҳисоботда акс эттирилган маълумотларга ёки ҳар қандай қарашларга таяниши мумкин эмас. Биз ушбу ҳужжатни қабул қилувчилар олдида ҳеч қандай масъулият ва жавобгарликни олмаймиз. Ушбу ҳисобот махфий ва интеллектуал мулк ҳисобланади. Ҳеч қандай вакиллик, кафолат ёки мажбурият аниқ эмас ёки кўзда тутилмаган ва амалга оширилмайди ва биз мижоз томонидан ёки олувчилардан бошқа томон учун ушбу ҳисоботда келтирилган маълумотларнинг аниқлиги ёки тўлиқлиги учун жавобгар эмас. Шубҳадан ҳоли бўлиш учун ушбу ҳисобот ҳеч қандай тарзда ҳуқуқий, суғурта ёки молиявий маслаҳат ва фикрларни ўз ичига олмайди.

Ушбу ҳисобот ёки унга алоқадор ҳар қандай маълумот учун мижоз ёки олувчи(лар) дан бошқа ҳар қандай томонга тегишли бўлиши мумкин бўлган мажбурият ёки шартномадан бошқа ҳар қандай жавобгарликдан воз кечамиз.

Биз бошқа томонлар, шу жумладан, мижоз томонидан тақдим этилган маълумотлар ёки баёнотлардаги хато ёки камчилик туфайли келиб чиқадиган жавобгарликни ўз зиммамизга олмаймиз. Биз бундай маълумотни мустақил равишда текширмаганмиз ва уни аниқ, тўлиқ, ишончли ва жорий бўлган санада жорий деб тахмин қилганмиз.

Ушбу ҳужжатда келтирилган прогнозлар маълумотлардан фойдаланган ҳолда тайёрланган ва ҳисобот маълумотларга боғлиқ ёки асосланган. Шубҳасиз, прогнозларни ишлаб чиқишда фойдаланилган баъзи тахминлар амалга оширилмайди ва кутилмаган ҳодисалар ва ҳолатлар юзага келиши мумкин. Шундай қилиб, МоттМакДоналд ҳисоботдаги хулосаларга кафолат бермайди ёки кафолатламайди, чунки тахминлар ва ҳақиқий натижалар ўртасида муҳим ҳисобланган фарқ бўлиши мумкин. Ҳисоботда келтирилган маълумотлар ва фикрлар ишончли деб ҳисобласак, барча томонлар ушбу маълумотлардан фойдаланишда ўзларининг маҳоратига ва фикрларига таяниши шарт.

Ҳеч қандай шароитда ушбу ҳисобот ёки унинг бирон бир кўчирма ёки хулосаси ҳар қандай давлат ёки хусусий қимматли қоғозларни таклиф қилиш билан боғлиқ ҳолда, шу жумладан, ҳар қандай қимматли қоғозлар ёки фонд биржасида эълон қилиш ёки қимматли қоғозлар билан боғлиқ ҳолатларда фойдаланилиши мутлақо мумкин эмас.

Мундарижа

Қисқартмалар рўйхати	1
1 Кириш ва лойиҳанинг қисқача мазмуни	2
1.1 Умумий нуқтаи назар	2
1.2 Лойиҳанинг асоси ва тавсифи	2
1.3 Лойиҳа таъсир доираси	5
2 Хиссадорларни жалб қилиш талаблари	7
2.1 Умумий маълумот	7
2.2 Миллий талаблар	7
2.3 Қўлланиладиган халқаро талаблар	8
2.3.1 ЕТТБ талаблари	9
2.3.2 ХМК талаблари	10
3 Хиссадорларнинг иштирок ҳолати	11
3.1 Лойиҳа хиссадорлари кимлар?	11
3.2 Индораманинг алоқалари ва оммага ошкор қилиниши	11
3.2.1 Ички	11
3.2.2 Ташқи алоқалар	12
3.3 Хиссадорларни жалб қилиниши	12
4 Хиссадорларни аниқлаш ва боғланиш усуллари	13
4.1 Манфаатдор томонларнинг ўзаро алоқалари ва очиқлаш	13
4.1.1 Босқич бўйича маслаҳатлашув ва маълумотларни ошкор қилиш	13
4.1.2 Баҳолаш босқичи бўйича маслаҳат	13
4.2.3 АМЭИТБ маълумотларни ошкор қилиш бўйича консультация	14
4.2 Хиссадорлар тахлили	18
5 Ҳамкорларни жалб қилиш дастури	22
5.1 Умумий нуқтай	22
5.2 Гендер масалалари	22
5.3 Инклюзивлик ва доимийлик	22
5.3.1 Веб-манбалар	23
5.4 Жамият билан алоқа бўйича мутахассис	23
5.5 COVID-19 чекловлари пайтида ўзига хос ёндашув	23
5.5.1 Ногиронлиги бўлган гуруҳларга эътибор	23
5.6 Жалб қилиш дастури	24
6 Умумий шикоятлар механизми	32

6.1	Кўриб чиқиш	32
6.2	Махфийлик ва анонимлик	32
6.3	Шикоятлар тўғрисида хабар бериш ва уларни ҳал қилиш	32
7	Мониторинг ва ҳисобот	35
7.1	ХЖҚР ҳисоботи	35
7.2	ЖБАЎБМ ҳисоботи	35
7.3	Йиллик ҳисобот Reporting	35
7.4	Лойиҳанинг экологик ва ижтимоий бошқарув режаси	35
7.5	Иш фаолиятини баҳолаш	35
Илова		36
А.	Шикоятларнинг шакли	37
Б.	АМЭИТБни очиқлаш босқичи учун алтернатив МВУРлари	38

[Click here to enter text.](#)

Қисқартмалар рўйхати

Қисқатрма (инглиз)	Тавсиф (ўзб.)
ACs	Таъсирдаги жамоалар (ТЖ)
CLO	Жамият билан алоқа қилиш бўйича мутахассис (ЖБАЎБМ)
Company	ХК"Индорама Агро" МЧЖ
Consultant	Мотт МакДоналд Лтд. ва "Экостандарт Эксперт" бўйича мутахассис
CSOs	Фуқаролик жамияти ташкилотлари
GIP	Яхши халқаро амалиёт (ЯХА)
Glavgosecоexpertiza	Ўзбекистон Республикаси Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг Давлат экологик экспертизаси бошқармаси
Goskompriroda	Ўзбекистон Республикаси Атроф-муҳит бўйича давлат Қўмитаси
GoU	Ўзбекистон ҳукумати
IFC	Халқаро молиявий корпоратсия (ХМК)
i-SEP	Манфаатдорларни вақтинчалик уюштириш режаси (МВУР)
EBRD or Bank	Европа тикланиш ва тараққиёт банки (ЕТТБ)
EHS	Атроф-муҳит, соғлиқ ва хавфсизлик (АМСХ)
EIA	Атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш (АМТБ)
EPE	Атроф-муҳит учун Европа тамойиллари (АМЕТ)
ESAP	Атроф-муҳит ва ижтимоий ҳаракатлар режаси (АМИХР)
ESIA	Атроф-муҳит экологик ва ижтимоий таъсирни баҳолаш (АМЭИТБ)
ESMP	Атроф-муҳит ва ижтимоий бошқарув режаси (АМИБР)
ESP	ЕТТБнинг экологик ва ижтимоий сиёсати (ЭИС)
EU	Европа Иттифоқи (ЕИ)
International Lenders (Халқаро кредиторлар)	ЕТТБ ва ХМК
NGOs	Нодавлат ташкилотлари (НТ)
NTS	Техник бўлмаган ҳулоса (ТБХ)
PER	Ижтимоий экологик экспертиза (ИЭЭ)
Project (Лойиҳа)	Ўзбекистонда пахта етиштириш лойиҳаси
PRs	Бажарилиш талаблари (БТ)
PSs	ХМКнинг экологик ва ижтимоий барқарорлик бўйича ишлаш стандартлари (ЭИББИС)
RoU	Ўзбекистон Республикаси
SCR	Нативавий консалтинг хисоботи (НКХ)
SEE	Давлат экологик экспертизаси (ДЭЭ)
SEP	Хиссдорларни жалб қилиш режаси (ХЖҚР)
SIA	Ижтимоий таъсирни баҳолаш (ИТБ)
SponsorIndorama Corporation Ltd.	Индорама Корпорацияси (Хомий)
UGF	Ўзбек-немис форуми (ЎНФ)
WB	Жаҳон банки (ЖБ) Ишлаб чиқариш бирликлари (ИБ)

1 Кириш ва лойиҳанинг қискача мазмуни

1.1 Умумий нуқтаи назар

Ушбу ҳужжат хиссадорларни жалб қилиш режаси (**ХЖҚР**) Атроф-муҳит экологик ва ижтимоий таъсирини баҳолаш (**АМЭИТБ**) доирасида тайёрланган Ўзбекистонда пахтачилик лойиҳасидир (**лойиҳа**).

ХЖҚРнинг мақсади, лойиҳа давомида манфаатдор томонларнинг ўзаро муносабатларини бошқаришдир. У миллий қонунчилик ва халқаро талабларга мувофиқ тайёрланган.

ХЖҚР етти бобдан иборат бўлиб, кириш сўзидан кейин иккинчи бобда хиссадорлар билан келишув талабларининг қискача тавсифи мавжуд. 3-боб хиссадорларнинг ўзаро муносабати бўйича топилмаларга бағишланган. Тўртинчи бобда хиссадорларнинг таҳлил қилиш методологиясининг қискача таърифи ва (**АМЭИТБ**) лойиҳасини ишлаб чиқиш босқичида аниқланган умумий хиссадорларнинг лойиҳалар жадвали мавжуд. 5 ва 6-бобларда ушбу ҳужжатнинг асосий қисми ва 5-бобда хиссадорларнинг дастури ва жалб қилиш усуллари, 6-бобда шикоят механизмлари кўрсатилган. Охириги бобда ХЖҚР учун мониторинг ва баҳолаш процедуралари келтирилган.

ХЖҚР лойиҳани амалга ошириш давомида вақти-вақти билан кўриб чиқилади ва зарур бўлганда, лойиҳанинг асосий босқичлари, янги ёки ўзгартирилган операциялар, лойиҳани ўзгартириш ёки янги хиссадорлар аниқлангунга қадар янгиланади.

1.2 Лойиҳанинг асоси ва тавсифи

Миллий стратегия ва пахта етиштириш схемалари

Ўзбекистон ҳукумати тўқимачилик саноатини янада ривожлантириш учун устувор вазифани белгилаб олди ва давлатнинг қишлоқ хўжалигидаги ролини пасайтириш мақсадида пахтачиликда хусусий секторни кенг жалб қилиш орқали пахта саноатини модернизация қилиш ва янгилаш бўйича миллий стратегияни ишлаб чиқди. Булар ишлаб чиқаришни ташкиллаштириш, тўғридан-тўғри инвестицияларни рағбатлантириш, пахтачиликнинг самарали усуллари жорий этиш, чуқур қайта ишлаш технологияларини жорий қилиш ва қишлоқ хўжалигида иш унумдорлиги ва иш ҳақини оширишдан иборат.

2017 йилда Ўзбекистон пахта толасини мамлакат ичида тўлиқ қайта ишлаш ва фақат тайёр маҳсулотни экспорт қилиш учун ундан воз кечиш ниятини билдирди. 2018 йилда 20 та туманда 164 гектар майдонда пахта етиштириш кластерлари ташкил этилди. 2019 йил режаси пахта толасини тўлиқ қайта ишлашга ўтиш режалаштирилган дастур 2020 йил охирига мўлжалланган бўлиб, умумий ер майдони 660,000 га бўлган 66 кластернинг 61 тасида пахта етиштирилади.

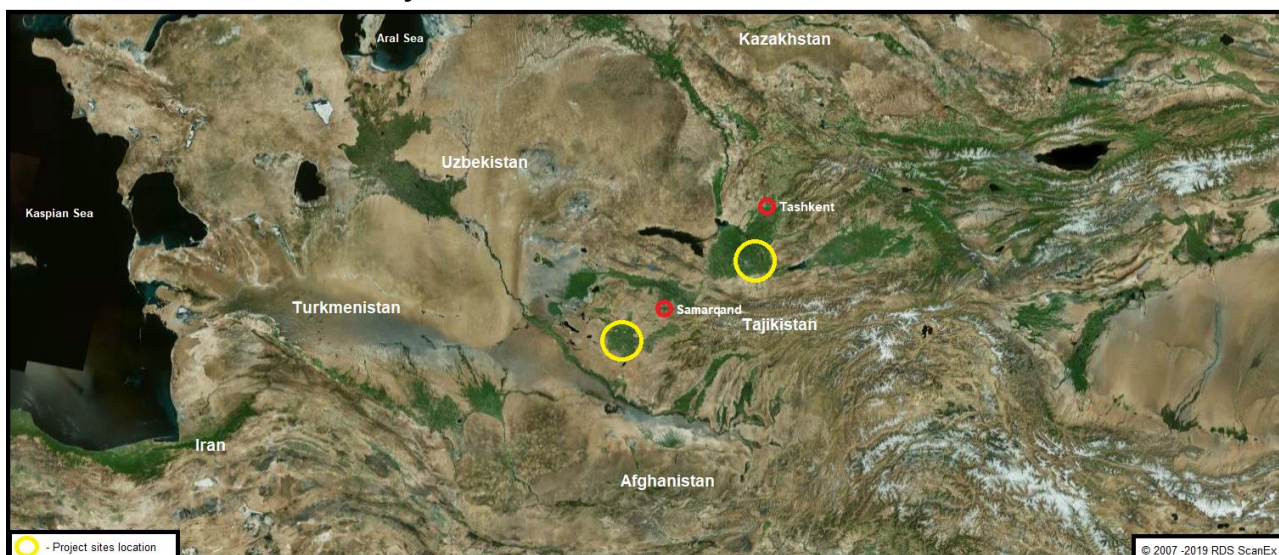
Лойиҳа компанияси

Ўзбекистон ҳукумати ташаббусига жавоб бериш учун Индорама Корпорация Лтд. (**Хомий**) Қўқондаги мавжуд ип йигирув корхонасида ўзининг пахта етиштириш ишларини амалга оширишга қарор қилди («Индорама Қўқон текстил» ҚК томонидан бошқарилади, Хомийнинг билвосита шўба корхонаси ҳисобланади). Лойиҳа Компанияси – **ХК «Индорама Агро» МЧЖ**, Ўзбекистон (**Компанияси**) пахта етиштириш схемасини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш учун хомийнинг шўба корхонаси томонидан ташкил этилган.

Лойиҳанинг жойлашуви

Ушбу лойиҳа Ўзбекистон Республикасининг Қашқадарё ва Сирдарё вилоятларида қишлоқ хўжалиги ривожланган ва кенг суғориладиган экин майдонлари жойлашган. Қуйидаги 1.1-расмда лойиҳа ҳудудлари жойлашган. Лойиҳа маҳаллий фермерлар томонидан Ўзбекистон Республикаси билан тузилган шартномалар асосида пахта ва буғдой экиш учун ишлатиладиган мавжуд ер участкаларида ва нисбатан унчалик катта бўлмаган ҳудудда қовун ва тарвуз каби майда экинлар ичида жойлашади.

Расм 1.1: Лойиҳанинг жойлашуви

Манба: <http://kosmosnimki.ru/?permalink=4ZIRD>

Лойиҳанинг таърифи ва таркибий қисмлари

Лойиҳа пахта, буғдой, мош ва ловия ишлаб чиқаришни йўлга қўяди.

Ўзбекистон ҳукумати Қашқадарё вилоятининг Касби ва Нишон туманлари ҳамда Сирдарё вилоятининг Сардоба ва Оқолтин туманлари ҳудудида Компанияга 54 минг гектар пахта майдонини ижарага бериш шартномаси асосида тақдим этди. Ер участкаларини ажратиш жараёни белгиланган танлов мезонлари асосида ерни ихтиёрий равишда олиб борилишини таъминлаш учун амалга оширилди. Натижада, Компания пахта етиштиришни кейинчалик улар бирлаштирадиган 22 та туман ерларини қабул қилди (1.1-жадвалга қаранг).

Жадвал 1.1: Лойиҳа учун сотиб олинган фермер хўжалик ерларининг қисқача тавсифи

Вилоят	Туман	Суб-туманлар	Ажратилган ер, гк.
Қашқадарё	Касби	4	13,088
	Нишон	9	14,549
Сирдарё	Оқолтин	5	12,770
	Сардоба	4	13,789
Жами:		22	54,196

Манба: ХК «Индорама Агро» МЧЖ

Компаниянинг тўғридан-тўғри пахта етиштириш билан бир қаторда, 2019 йилда Касби туманида заиф ерлар учун шартнома асосида фермер хўжалик дастури ишга туширилди ва маҳаллий фермерлар учун пахтачиликнинг тўрт тумани шартнома асосида фермерлик қилиш орқали амалга

оширилади. Шартнома асосида фермер хўжаликлари схемаси қуйидаги 1.2-жадвалда умумлаштирилган 12,536 га майдонни ва ўнта туманни ўз ичига олади.

Жадвал 1.2: Касби туманидаги шартнома асосидаги фермер хўжалик

№.	Суб-Туманлар	Контракт қилинган Фермалар	Ишлаб чиқариш бирликлари (ИБ)	Пахта майдони, Гк
1.	Қашқадарё	58	ИБ-1	2,053
2.	Пахтакор	24	(82 ф/х лар / 2,662 Гк)	609
3.	Ғалаба	52	ИБ-2	1,829
4.	Т. Малик	35	(118 ф/х лар / 3,893 Гк)	1,004
5.	М. Улуғбек	18		672
6.	Талишбе	13		388
7.	Маймаоқ	40	ИБ-3	1,373
8.	Комилон	44	(84 ф/х лар / 2,574 Гк)	1,201
9.	А Навои	58	ИБ-4	1,435
10.	Ш. Рашидов	44	(110 ф/х лар / 3,408 гк)	1,973
ЖАМИ		394	4 ишлаб чиқариш бирликлари	12,536

Манба: ХК «Индорама Агро» МЧЖ

Касбидаги фермер хўжаликлари ҳудуди тўрт ишлаб чиқарувчи бўлинмаларга бўлинган, уларнинг ҳар бири ИБ менежери томонидан бошқариладиган тўғридан-тўғри туман бошқарувчисига ҳисобот берадиган икки-тўрт пахтачилик туманлари учун жавоб беради. ИБ менежерларини маҳаллий агроном қўллаб-қувватлайди, маҳаллий фермерларни ҳар куни бошқаради ва кузатиб боради. Фермер хўжалигини бошқаришнинг мавжуд ёндашуви лойиҳа ҳудудидаги барча шартнома тузган фермер хўжаликларига қўлланилади.

Шартнома тузган фермерлар молиявий ёрдам (олдиндан молиялаштириш, уруғлар, ўғитлар, дефолиантлар ва кимёвий моддалар), доимий агрономик ёрдам ва ўқитиш билан шуғулланадилар ва эвазига Индорамага пахтани ҳукумат томонидан белгиланган нархдан кам бўлмаган нархда етказиб берадилар.

Бугунги кунга келиб ХК «Индорама Агро» шартнома асосида фермер хўжаликларида 394 фермер хўжалиги фаолият юритмоқда. Лойиҳа 2023 йилга қадар Лойиҳа ҳудудида шартнома асосида дехқончиликни жорий этиш ва 1000 та фермер хўжалигини ташкил қилишни ҳамда умумий майдони 27000 га майдонни қамраб олишни режалаштирмоқда (1.3-жадвал).

Жадвал 1.3: Шартнома бўйича фермер хўжалигини кенгайтириш, беш йилга мўлжалланган (тахмин)

Давр	Шартнома қилинган фермалар	Пахта майдони, гк
2019	394	12,536
2020	700	20,000
2021	900	25,000
2022	1000	27,000
2023	1000	27,000

Манба: ХК «Индорама Агро» МЧЖ

Лойиҳа қуйидаги асосий таркибий қисмларни ўз ичига олади:

- Дала ишлари учун машина ва ускуналарни харид қилиш

- Пахта тозалаш заводлари, омборхоналар ва омборлар учун ускуналар харид қилиш
- Пахта тозалаш заводлари, уруғларни делтинтизлаш ва пахта чигити
- Пахта ва ғалла омборларини қайта тиклаш ва қуриш, хосилни сақлаш учун омборхоналар, механик ишлов бериш устахонаси, асбоб-ускуналарнинг тўхташ жойлари
- Ер участкаларини қайта қуриш ва лазер ёрдамида текислаш
- Суғориш ва дренаж тизимларини тиклаш, шу жумладан дренаж сувларини йиғиш ва қайта ишлаш ускуналари, насослар ва бошқалар
- Ташлаб қўйилган майдонларнинг мелиоратив ҳолати, шу жумладан тузсизлантириш.

Лойиҳани халқаро молиялаштириш

Европа Тикланиш ва Тараққиёт Банки (ЕТТБ) ва Халқаро Молия Корпорацияси (ХМК) (биргаликда халқаро кредит берувчилар деб аталади) лойиҳанинг қишлоқ хўжалигига техникаларни, биноларни, пахта тозалаш заводларини, ерларни ободонлаштириш ва ирригация соҳасидаги инвестицияларини биргаликда молиялаштиришни кўриб чиқмоқдалар.

Бирлаштирилган лойиҳалар

Лойиҳа билан боғлиқ учта лойиҳа аниқланди:

- ҚаршидаХК «Индорама Агро» Компаниясининг Қашқадарё филиалида ишлайдиган ходимлар ва оилаларни жойлаштириш учун турар-жой мажмуасини қуриш:
- "Индорама Агро"нинг Сирдарё филиалида ишлайдиган ходимлар ва оилаларни қабул қилиш учун Гулистон шаҳрида турар-жой мажмуасини қуриш
- Электр таъминоти, газ, сув, канализация каби коммунал тармоқларни лойиҳанинг барча иншоотларининг электр чегарасига улаш.

1.3 Лойиҳа таъсир доираси

Лойиҳанинг асоси Касби, Нишон, Сардоба ва Оқолтин туманларидаги қуйидаги жамоаларга таъсир қилади.

Жадвал 1.2: Қашқадарё ва Сирдарё вилоятларидаги таъсир кўрсатилган жамоалар (ТЖ)

Қашқадарё вилояти		Сирдарё вилояти		
Касби тумани	Нишон тумани	Сардоба тумани	Сардоба тумани	
Окзантап	Комилон	Азад	Бирлик	Аҳиллик
Байдақчи	Майманок-1	А. Қодирий	Дўстлик	Барлас
Беруний	Майманок-2	Балхияк	Гулзар	Бўстан
Чавкай	Месит	Чараган	Гулистан	Фергана
Чилимбаш	Мўглан	Дўстлик	Волкова	Ғалаба
Чимқурган	Мустакилабад	Гулистан	Навбахор	Кўркам Диёр
Денав	Навкат	Истикбои	Навои	Найман
Дорман	Назартепа	Каптарлй	Ота Юрт	Сардоба
Дураза	Нуробод	Катта Амкхор	Пахтабад	Шадлик
Есабай	Пахтакор	Куксой	Пахтаабд шаҳри	Шодлик
Фазли	Пандиран	Мекхнатабхад	Кўрғонтепа	
Жаркуча	Саргуджум	Навруз	Учтам	
Қадирабд	Шакардзуй	Ойдин	Ёртдош	
Қамаши	Талишбе	Пахтазар		

Қашқадарё вилояти		Сирдарё вилояти
Қарахожа	Таллиулгун	Қирққулоч
Қараўнғират	Тошқудуқ	Ширинобод
Қаратёпа	Тошқўрган	Янгибад
Қарши	Терсаул	Янги Нишон
Қасби	Ўқатар	
Қазак	Уникки	
Қерайт	Уйрат	
Қитой	Уқсалиш	
Қоджақхайран	Зарқурган	
Қоджақарлуқ	Жат	
Қудиян	Жиззах	
Қужақи	Зумрад	

Манба: Мотт МаcDonald таҳлили

Лойиҳага таъсир кўрсатиши мумкин бўлган ушбу тўрт туманнинг маъмурий чегараларидан ташқаридаги бошқа қўшни аҳоли пунктлари: Миришқор, Акмачит, Янги-Миришқор, Комсомолобод, Элобод, Янгиҳаёт, Тўра-Кўл, Ширкент, Чодшар, Пандирон, Найманқишлоқ, Қахрамон, Навбахор.

2 Хиссадорларни жалб қилиш талаблари

2.1 Умумий маълумот

ХЖҚР хужжати- Ўзбекистоннинг миллий Қонунчилик талабларидан келиб чиқиб тайёрланган. Лойиҳани молиялаштириш халқаро кредиторлар ёрдамида амалга оширилади. Лойиҳа ЕТТБнинг экологик ва ижтимоий сиёсатига (**ЕТТБ ЭИС**) ва бажарилиши талабларига (**БТ**), ХМК нинг экологик ва ижтимоий барқарорлик бўйича ишлаш стандартларни амалга ошириш учун (**ХМК ЭИББИС**) мувофиқ бўлиши кераклигини билдиради ва Европа Иттифоқи (**ЕИ**) директивалари ва маълумотларнинг ошкор этилиши ҳамда манфаатдор томонларнинг жалб қилиниши билан боғлиқ яхши халқаро амалиётдир (**ЯХА**). Ушбу талаблар мазкур бобда тушунтирилган.

2.2 Миллий талаблар

Лойиҳадаги барча ўзгаришлар ва улар билан боғлиқ лойиҳа Хиссадорларни жалб қилиниши ва режалаштириш шунингдек, атроф-муҳит тўғрисидаги маълумотларнинг ошкор этилиши атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш (**АМТБ**) миллий процедурасининг бир қисми сифатида тартибга солинади.

Ўзбекистонда АМТБ жараёни қуйидаги асосий қонун ҳужжатлари билан тартибга солинади:

- Ўзбекистон Республикасининг 18.04.2018 йилдаги 754-ХII-сонли "Табиатни муҳофаза қилиш тўғрисида"ги қонуни.
- Ўзбекистон Республикасининг 14.09.2017 йилдаги 73-III-сонли "Экологик экспертиза тўғрисида"ги қонуни (Экологик экспертиза тўғрисидаги қонун).
- Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 22.11.2018 йилдаги 949-сонли "Ўзбекистон Республикасида давлат экологик экспертизаси тўғрисидаги низомни тасдиқлаш тўғрисида" қарори (ДЭЭ қарори).
- Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 21.01.2014 йилдаги 142-сонли қарори "Экологик стандартлар лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш тўғрисида".

АМТБ процедураси атроф-муҳитга таъсирни давлат томонидан баҳоланиши керак (ДЭЭ). ДЭЭ - режалаштирилган ёки бошқа иқтисодий фаолиятнинг экологик талабларига мувофиқлигини аниқлаш ва "**Давлат Экологик экспертиза маркази**" Давлат Унитар корхонаси ёки ДЭЭ минтақавий органлари томонидан ўтказиладиган атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш объектининг мақбуллигини аниқлаш жараёни сифатида қўрилади. Лойиҳа категориясига қараб, миллий ва минтақавий даражада Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат кўмитасининг ("**Давгеоэкология**"). ДЭЭ қарори ДЭЭ контекстида тўртта таъсир категориясини ўз ичига олади: 1-тоифадан (юқори хавфли) то 4-тоифагача (маҳаллий таъсир). №949 ДСМнинг 2-иловасида кўрсатилганидек, Лойиҳанинг таркибий қисмлари қуйидагилардир:

- (19) сифими 50 м³ / с дан кам бўлган каналлар 3-тоифага киради (паст хавфли)
- (31) пахта тозалаш заводлари - пахтани қайта ишлашнинг ўртача хавфи сифатида 2-тоифа (ўрта хавфли)
- (43) майдони 1000 гектардан ортиқ бўлган суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ва яхшилаш 3-тоифага киради (хавфи паст)

- (9) Донни сақлаш омборлари 4-тоифадаги лойиҳа сифатида таснифланади. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш ва сақлаш (махаллий таъсир).

ДЭЭ Қарорига биноан, Миллий АМТБ босқичли жараён бўлиб, тўртта босқични ўз ичига олади: (i) Атроф-муҳитга таъсир қилиш тўғрисидаги баённома лойиҳаси (молиялаштиришдан олдин режалаштириш босқичида), (ii) Атроф-муҳитга таъсир қилиш тўғрисидаги баёнот (агар қўшимча тадқиқотлар ўтказиш тавсия этилса) ДЭЭ томонидан), (iii) Атроф-муҳитнинг оқибатлари тўғрисидаги баёнот (ишга тушириш даврида) ва (iv) чиқиндилар, чиқиндилар ва чиқиндилар ҳосил бўлишига рухсат (фойдаланиш даврида). 4-тоифадаги лойиҳалар учун фақат атроф-муҳитга таъсир қилиш тўғрисидаги баённома лойиҳаси қўлланилади.

Миллий талаб АМТБ жараёнида маслаҳат олиш учун иккита мажбурий бўлмаган механизмни белгилайди: Атроф-муҳитга таъсирини баҳолаш (**АМТБ**) ва ижтимоий экологик экспертиза (**ИЭЭ**) мустақил экспертлар гуруҳи томонидан амалга оширилиши мумкин ва унинг фикри тавсия (маслаҳат) хусусиятига эга.

Жамоатчилик муҳокамасини ўтказиш учун қайси турдаги лойиҳа кераклиги ёки жамоат муҳокамаси қандай ўтказилиши кераклиги тўғрисида расмий тартибга солувчи кўрсатма мавжуд эмас. АМТБ процедуралари қўлланилганда баъзи кўрсатмалар келтирилган. Бу АМТБ лойиҳаси тайёр бўлганда жамоатчилик муҳокамаларини ўтказишни тавсия қилади ва бундай тадбирларни қандай ташкил этиш мумкинлиги ҳамда иштирокчиларни таклиф қилади.

Атроф-муҳит экспертизаси тўғрисидаги Қонун (2017), лойиҳани амалга оширувчиси маҳаллий атроф-муҳитни экологик экспертизасини ўтказиш жараёни тўғрисида эълон қилиши мумкинлигини айтади. Бундай ҳолда, АМТБ жараёни тугагандан сўнг, хулосалар ёки АМТБ натижалари бир ой ичида эълон қилиниши керак. Бироқ, ошкор қилиш тартибини бошқарадиган махсус қонунлар мавжуд эмас. ДЭЭ Қарорида оммавий тинглаш ва ошкор қилиш натижалари ДЭЭ кўриб чиқиш учун тақдим этиладиган АМТБ ҳужжатларига киритилиши белгилаб қўйилган. Атроф-муҳит оқибатлари тўғрисидаги баёнотда, шу жумладан, жамоатчилик муҳокамаларида олинган барча шарҳлар, агар улар амалга оширилган бўлса, батафсил баён қилинади.

Ўзбекистонда жамоатчилик билан маслаҳатлашишга мавжуд ёндошув кенг жамоатчиликни жалб қилишни ўз ичига олмайди ва баъзида кенг жамоатчилик эмас, балки маҳаллий ҳокимият идоралари маслаҳатлашув билан чекланганлиги сабабли, лойиҳани жалб қилиш ва ошкор қилишни режалаштириш ёндашуви ЯХА томонидан қўлланилган. Бу эса қуйидаги халқаро талабларга мувофиқ амалга оширилади.

2.3 Қўлланиладиган халқаро талаблар

ЕТТБ ва ХМК тоифаларини аниқлашга кўра бир лойиҳа туркуми ҳисобланади ва Халқаро кредиторларнинг маслаҳатлари ва ошкор этилиши талабларига жавоб бериш билан бирга, лойиҳанинг шикоят механизмини ўз ичига олади.

Лойиҳанинг А тоифасини амалга ошириш келгусида атроф-муҳитга ва/ёки ижтимоий таъсирларга сезиларли даражада бўлиши мумкинлигини кўрсатади ва буни инобатга олган ҳолда, лойиҳа халқаро стандартларга мувофиқ ҳар томоилама баҳолашни, шу жумладан, манфаатдор томоннинг иштироки ва АМЭИТБ хулосаларини кенг жамоатчиликка ошкор қилишни талаб этади. Шунингдек, лойиҳани таснифлаш таклиф қилинаётган деҳқончилик схемсининг ката жуғрофий ҳолати лойиҳа ҳудудидаги сув ресурсларининг танқислиги ва бошқа омиллар билан боғлиқ экологик хавф ҳамда

потенциал иқтисодий ўзгариш ва лойиҳа ҳудудида ҳамда мамлакатда мажбурий меҳнат билан боғлиқ бўлиб, экологик ва ижтимоий салбий таъсирни кўрсатади.

2.3.1 ЕТТБ талаблари

ЕТТБ қуйидагиларга мувофиқ экологик жиҳатдан барқарор ва узлуксиз ривожланишга кўмаклашади:

- ЕТТБ ЭИС (2014) ва БТ 10: маълумотларнинг ошкор этилиши ва томонларнинг ўзаро алоқаси
- Ахборот сиёсати (2014).

ЕТТБ нинг ЭИС хиссадорларни жалб этилишини қуйидаги элементларни ўз ичига олган давомий жараён сифатида белгилайди: (i) хиссадорларни аниқлаш ва таҳлил қилиш; (ii) хиссадорлар иштирокини режалаштириш; (iii) ахборотнинг ошкор этилиши; (iv) мазмунли маслаҳат ва иштирок этиш; (v) шикоятларнинг самарали тартиби ёки механизми (vi) тегишли манфаатдор томонларга доимий равишда ҳисобот бериш. Хиссадорларни жалб қилиш жараёни лойиҳани режалаштиришнинг энг эрта босқичида бошланиб, бутун ҳаёт давомида давом этиши керак.

Ушбу лойиҳа учун ЕТТБКомпаниядан қуйидагиларни талаб қилади:

- АМЭИТБ жараёнининг ҳар бир босқичида ошкор қилиш ва маслаҳат бериш талаблари
- Лойиҳада бевосита ёки билвосита таъсир кўрсатадиган ёки унга қизиқиши мумкин бўлган турли шахслар ёки гуруҳларни аниқлаш ва ҳужжатлаш
- Аниқ вазифалар, мажбуриятларни ва ваколатларни аниқлаш, шунингдек, хиссадорларни ўзаро муносабатлари, шу жумладан амалга ошириш ва мониторинг қилиш учун жавобгар бўлган аниқ ходимларни тайинлаш
- Ўзаро хиссадорлар билан ҳамкорлик қилиш жараёнига қўшилиш ва хиссадорлар ижтимоий фаолият режаси (**ИФР**) лойиҳаси ва бошқа ҳужжат лойиҳалари бўйича изоҳ ва тавсиялар беришга қодирлигига ишонч ҳосил қилиш
- Хиссадорларни жалб қилиш режасини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш
- ХЖҚРга мувофиқ таъсир кўрсатган томонларга АМЭИТБ тадқиқотида тайёрланадиган экологик ва ижтимоий ҳаракатлар режаси (**АМИХР**) ва бошқа ҳужжатларни ошкор қилиш
- АМЭИТБ ни лойиҳанинг бутун ҳаёти давомида жамоат мулки бўлиб туриш, вақти-вақти билан уларга қўшимча маълумотлар билан ўзгартириш киритилиши мумкин
- Лойиҳанинг манфаатдор томонларига к/т фаолияти тўғрисида (нашр қилиш ёки веб-саҳифалар орқали) йиллик ҳисобот тақдим этиш. Ушбу ҳисоботлар зарар кўрган жамоалар учун очиқ бўлган форматда бўлади
- Лойиҳани амалга оширишнинг асосий босқичларида қўшимча маълумотларни ошкор қилиш (қурилиш ишлари бошланиши, ишга туширилиши ва фойдаланишга топширилишдан олдин)
- Агар лойиҳада қўшимча салбий таъсирлар ёки ташвишларни келтириб чиқарадиган жиддий ўзгаришлар бўлса, ТЖни хабардор қилиш, ушбу таъсирлар ва муаммолар қандай ҳал қилинаётгани, шу жумладан, ХЖҚРга мувофиқ атроф-муҳит ва ижтимоий бошқарув режасини (**АМИБР**) ошкор қилишни хабар қилиш
- Агар ТЖга қўшимча салбий таъсир кўрсатсатадиган ҳолда, қўшимча маълумот ва маслаҳат бериш;
- Лойиҳа билан боғлиқ манфаатдор томонларнинг муаммоларига ўз вақтида жавоб бериш
- Шикоятлар механизмини, жараёнини ёки процедураларини ишлаб чиқиш ва манфаатдор томонларнинг шикоятлари ва талабларини кўриб чиқилишини осонлаштириш.

Кам таъминланган ёки химояга мухтож гуруҳларга ёки шахсларга лойиҳа тўғрисида маълумот бериш ва керак бўлганда лойиҳа тўғрисида ўз фикрларини билдириш учун махсус қоидалар ишлаб чиқиш¹.

2.3.2 ХМК талаблари

1956 йилда ташкил этилган ХМК Жаҳон банки гуруҳининг хусусий сектори сифатида танилган. Жамоатчилик билан маслаҳатлашиш, маълумотни ошкор қилиш ва манфаатдор томонларнинг иштироки Халқаро молия Корпорациясининг Атроф-муҳит стандартлари доирасида ишлаб чиқилган экологик ва ижтимоий барқарорлик сиёсатининг асосий талабидир.

СаккизХМК ЭИББИСривожланаётган бозорларда хусусий сектор лойиҳаларида қўлланилади. Ҳар бир ЭИББИС ўзига хос маслаҳатлашув талабларига эга ва улар ЭИББИС 1-да кўрсатилган умумий талабларга киритилган: Атроф-муҳит ва ижтимоий хавф ва таъсирларни баҳолаш ва уларни бошқариш. Ушбу талаблар, хусусан, жамоатчиликни жалб қилиш зарурияти ва воситаларига, лойиҳа тўғрисидаги тегишли маълумотларнинг ошкор қилинишига, тегишли маслаҳатлашув жараёнларига, лойиҳа давомида шикоятлар механизмларига ва доимий равишда ТЖга ҳисобот беришга тегишли. Лойиҳаларда манфаатдор томонларнинг иштирокига қўйиладиган талаблар:

- Лойиҳа циклида имкон қадар эрта бошлаш
- Лойиҳани фаолиятини давом эттириш
- Ташқи манипуляция, аралашув, мажбурлаш ёки қўрқитишдан озод бўлиш
- Қаерда имкон бўлса, ҳамжамиятнинг мазмунли иштирокини таъминлаш;
- Ўз вақтида, долзарб, тушунарли ва маданий маълумотларга мос равишда ва маълумот асосида фаолият олиб бориш.

ХМК ЭИББИС лойиҳаларни молиялаштириш ва маслаҳат фаолияти тўғрисида аниқ ҳамда ўз вақтида маълумот беришга интилади. ХМКнинг маълумотларга кириш сиёсати А тоифаси учун молиялаштиришга тавсия этилаётган лойиҳалар учун шарҳлар ва тавсияларнинг қисқача мазмунини ошкор қилиши ва камида қуйидаги маълумотларни ўз ичига олиши кераклигини таъкидлайди.

- Ишлаш стандартларига ва шикоятларнинг тегишли механизмларига, шу жумладан мувофиқлик бўйича маслаҳатчига / Омбудсманга муурожаат қилиш
- ХМК ни лойиҳани оқилона таснифлаш
- Лойиҳанинг асосий ижтимоий ва экологик хатарлари ва оқибатларини тавсифлаш
- Ушбу хавфлар ва таъсирларни камайтириш учун аниқланган асосий чора-тадбирлар, ишлаб чиқариш стандартларига мувофиқ равишда лойиҳани амалга ошириш учун бажарилиши керак бўлган қўшимча чора ва ҳаракатлар
- Ишлаб чиқувчи томонидан тайёрланган тегишли ЭИББИС ҳисоботида электрон нусхалар ёки веб-хаволалар
- Ҳар қандай қўшимча ҳужжатлар, масалан Ҳаракат Режалари, Томонларнинг Ҳамкорлик Режалари, Кўчириш бўйича Ҳаракатлар Режалари ва бошқалар.

¹ ЕТТБнинг ЭИС-да белгиланганидек, заиф гуруҳлар деганда жинси, жойлашиши, дини, этник келиб чиқиши, тубжой мақоми, ёши, ногиронлиги, иқтисодий аҳоли ёки ижтимоий ҳолати бошқалариникига нисбатан кўпроқ лойиҳа таъсирига дучор бўлган ва назарда тутилган одамларга айтилади. Лойиҳа имтиёзларидан фойдаланиш ёки улардан фойдаланиш имкониятлари чекланган бўлиши мумкин. Ногирон шахслар ва / ёки гуруҳлар, шунингдек, камбағаллик чегарасидан пастроқда яшовчилар, бевалар, қариялар, аёллар ва болалар бошчилигидаги оилалар, қочқинлар, ички кўчирилганлар, этник озчиликлар, табиий манбаларга боглиқ жамоалар ёки бошқа шахслар ҳам бўлиши мумкин. миллий қонунчилик ва / ёки халқаро ҳуқуқ билан химоя қилинмайдиган кўчирилган шахслар.

3 Хиссадорларнинг иштирок ҳолати

3.1 Лойиҳа хиссадорлари кимлар?

Хиссадорлар – бу тўғридан-тўғри ёки билвосита лойиҳа томонидан таъсирланадиган шахслар ёки гуруҳлар, шунингдек, лойиҳада манфаатларга эга бўлган ва/ёки ижобий ҳамда салбий таъсир кўрсатадиган одамлар. Лойиҳанинг хиссадорларига маҳаллий таъсир кўрсатадиган жамоалар ва уларнинг расмий ва норасмий вакиллари, миллий ёки маҳаллий ҳокимият органлари, фуқаролик жамияти ташкилотлари ва алоҳида манфаатларга эга гуруҳлар, илмий жамоалар ёки бизнес вакиллари кириши мумкин.

3.2 Индораманинг алоқалари ва оммага ошкор қилиниши

Жамиятнинг обрўси ва нуфузини ошириш учун компания ўз фаолияти билан боғлиқ барча манфаатдор томонларга доимий равишда эътибор қаратиши керак. ХК «Индорама Агро» бундан хабардор ва маҳаллий, минтақавий, миллий ва халқаро хиссадорлар билан алоқа каналларини очиқ тутишга ҳаракат қилмоқда. Компания тегишли ва хиссадорлар билан алоқа ўрнатиш учун ички ва ташқи каналлардан фойдаланади, аммо ҳар иккаласи ҳам батафсил маълумотга эга эмас. Аксарият алоқа бир томонлама (Компаниядан манфаатдор томонларга) Компания билан ўзаро алоқани таъминлаш учун ички ва ташқи манфаатдор томонларнинг бир нечта вариантлари мавжуд.

3.2.1 Ички

Компания ўз ходимлари билан қуйидагилар орқали алоқа ўрнатади:

- Хатлар, ички эслатмалар, офислар ва сайтларнинг кўринадиган жойларида эълонлар тахтасидаги эълонлар
- Электрон манзил
- Бизнес фаолияти ва ИБ билан боғлиқ барча масалаларда ёрдам кўрсатадиган АМСХ менежерлари ва кадрлар билан ишлайдиган Телеграм-канал
- Кундалик бизнес билан алоқа пайтида оғзаки мулоқот
- ИБ менежерлари ва Кадрлар бошқармаси билан "Очиқ эшиклар" сиёсати, кундалик операциялар ва АМСХ жиҳатларида ёрдам кўрсатишни таклиф қилади
- Ходимларни мақсадлар ва дастурлар тўғрисида тегишли мақсад/дастур учун жавобгар ходимлар орқали хабардор қилиш.

Яқинда ташкил этилган ХК «Индорама Агро» Компанияси ишчилар шикоятларини қайта ишлаш ва уларга муносабат билдириш механизмини ҳали расмийлаштирмаган. Ўрнатилган амалиёт, ходимларни ўзларининг муаммолари ва муаммоларини бевосита раҳбар ва/ёки тегишли ИБ менежери билан, шунингдек, ходимлар билан ишлаш бўйича менежер ва ҳатто Индорама юқори даражали раҳбарияти билан муҳокама қилишга ундайди, аммо бу етарли даражада эмас. ХК «Индорама Агро» мавжуд норасмий процедурани ҳар хил турдаги шикоятлар бўйича кимга мурожаат қилиш кераклиги ва таклифлар ёки шикоятлар берилганда қандай ҳаракатларни амалга ошириш кераклиги тўғрисида аниқ кўрсатма билан расмийлаштиради. ХК «Индорама Агро» касаба уюшмалари билан Компанияда ўз ваколатхонасини очиш учун музокаралар олиб бормоқда ва келажакдаги касаба уюшма қўмитаси ишчилар шикоятларини ҳал қилиш воситаси сифатида фойдаланишлари мумкин.

3.2.2 Ташқиалоқалар

Компания ташқи хиссадорларбилан қуйидагилар орқали алоқа ўрнатади:

- Хиссадорлар билан тўғридан-тўғри алоқа (телефон орқали, юзма-юз учрашувлар, электрон почта ва бошқалар)
- Омма учун расмий эълонлар (газеталарда ва радиода ёритилиши билан)
- Ёзма ёки оғзаки равишда ташқи манфаатдор томонлардан олинган мулоҳазалар, шикоят ва сўровларга жавоблар орқали.

3.3 Хиссадорларни жалб қилиниши

Ушбу лойиҳа 2020-2024 йилларда Ўзбекистонда тўқимачилик, тикувчилик ва трикотаж буюмлари саноатини ривожлантириш миллий стратегиясига мувофиқ ва тегишли ҳукумат томонидан қўллаб-қувватланмоқда.

ХК «Индорама Агро» маҳаллий ҳокимликлар билан доимий алоқа ўрнатган ҳолда жуда яхши ҳамкорлик қилади. Ҳокимиятлар Компанияга маҳаллий жамоалар ва Қаршидаги шартнома тузган фермерлар билан доимий равишда алоқа ўрнатиб, муаммоларни биргаликда муҳокама қилишади ва ўзаро фойдали ечимларни топишади.

Туман ҳокимликлари томонидан бошқариладиган ерларни ажратиш жараёнида компания маҳаллий ҳукумат ва Фермерлар уюшмаси билан ҳамкорлик қилди, улар билан маслаҳатлашилди ва фермерларнинг вакили сифатида ер олиш жараёнида иштирок этди. Фермерларнинг умумий йиғилиши ҳар бир туманда ўтказилиб, ҳукумат қарори муҳокама этилиб, лойиҳа бўйича ер сотиб олишни ихтиёрий равишда амалга оширилишини таъминлашга қарор қилинди. Умумий йиғилишдан сўнг фермерлар билан яқка тартибда маслаҳатлашувлар бўлиб ўтди (ҳар бир фермер икки-уч маротаба қайтадан суҳбатдан ўтди). Ўзларининг фермер хўжалиklarини бекор қилишга розилик берган барча фермерларга Индорама Агрога қўшилиш ва узоқ муддатли меҳнат шартномалари асосида доимий равишда ишлаш таклиф қилинди.

Индорама Агро, шунингдек, "Ўзтекстилпром" ва хусусий тўқимачилик ишлаб чиқарувчилари, маҳаллий ва халқаро НТлар, масалан, "Беттер Коттон Инишиэтив", "Пахта бўйича халқаро маслаҳат" ва маҳаллий фаоллар билан доимий шаффоф мулоқотда бўлиб, энг яхши тажрибаларни тарқатмоқда. Шу билан бирга, шартномалар бўйича турли хил ўқув ва тренинг дастурларини амалга оширмоқда. Шартномали фермерлар Индорамадаги ИБ менежерлари ва агрономлари билан кунлик алоқада бўлиб, улар ҳар куни маслаҳат ва ёрдам олиш учун ватсАпп (whatsapp) иловаси орқали боғланишади.

Учинчи томон мустақил мониторингини Халқаро меҳнат ташкилоти (ХМТ) ва Ўзбек немис форуми (ЎНФ) йиғим терим мавсумида мунтазам равишда барча аёллар ва эркаклар учун муносиб меҳнат шароитларини тарғиб қиладилар мониторинг қилиб боради. Ушбу фаолият Лойиҳада кўп тарафлама яхшироқ Пахта Ташаббусида иштирок этиш талабларига жавоб беради ва Ўзбекистонда пахта етказиб беришнинг барқарор занжирини ривожлантиради.

4 Хиссадорларни аниқлаш ва боғланиш усуллари

4.1 Манфаатдор томонларнинг ўзаро алоқалари ва очиқлаш

4.1.1. Босқич бўйича маслаҳатлашув ва маълумотларни ошкор қилиш

АМЭИТБни аниқлаш босқичи доирасида 2019 йилнинг июл ойида қуйидаги хиссадорлар билан маслаҳатлашув тадбирлари ўтказилди, жумладан:

- Касби тумани хокимияти
- Сардоба тумани хокимияти
- Қамаш маҳалласи ҳамда Қамаш маҳалла аёллар ишлари бўйича комиссияси
- Сардоба ва Оқолтин маҳалласи
- Қашқадарё вилоятининг экологик экспертизаси
- Сардоба туманида бандликни таъминлаш бўлими
- Касби туманида бандликни таъминлаш бўлими
- Оқолтин тумани хокимлиги Хотин-қизлар қўмиталари
- Халқаро молия Корпорациясининг Тошкентдаги ваколатхонаси.

Ушбу учрашувлар лойиҳа ҳақида маълумотни очиш, келгуси АМЭИТБ тартибларини тушунтириш, барча мавжуд бўлмаган маълумотларни сўраш, боғлиқ лойиҳаларни ва қўшимча хиссадорларнинг салоҳияти ва манфаатларини аниқлаш, асосий имкониятларни аниқлаш ва лойиҳа билан боғлиқ барча муаммоларни тинглаш учун ишлатилган. Белгиланган асосий муаммолар қуйидагилар: ерларни олиш тартиби, болалар ва мажбурий меҳнат, иш билан таъминлаш, жамоат саломатлиги, хавфсизлик ва фаровонлик, ҳимояга мухтож гуруҳларни жалб қилишдан иборат. Аниқланган экологик муаммолар, ҳаво ва сув сифати, шовқин ва тебраниш, ернинг ифлосланиши ва транспорт билан боғлиқ.

4.1.2 Баҳолаш босқичи бўйича маслаҳат

АМЭИТБ ҳисоботини тайёрлаш давомида, 2019 йилнинг 1-7 декабр кунлари манфаатдор томонлар билан ўзаро ҳамкорлик ва маслаҳатлашув тадбирларининг навбатдаги фокус-гурӯх муҳокамалари Индорамма, лойиҳа доирасидаги туманларнинг маҳаллий ва ҳокимият вакиллари, шунингдек, тўғридан-тўғри ишлайдиган ва шартнома асосидаги фермерлар иштирокида ўтказилди. Ўтказилган муҳокамалар рўйхати қуйида келтирилган:

- Тўрт туманда ўн битта фокус-гурӯх муҳокамалари ўтказилди, жумладан:
 - Маҳаллий жамият вакиллари
 - Жамиятдаги аёллар
 - Собиқ фермерлар ҳамда Индорамма фаолиятини давом эттираётган фермерлар
 - Шартнома асосидаги фермерлар.
- Ҳар бир фокус-гурӯхда қисқа ижтимоий саволлар
- Тўрт туман ҳокимият вакиллари учун консултациялар

- Фермерлар уюшмаси учун консултациялар.

Ташкил этилган ФГМ учрашувлари қуйидаги 4.1 жадвалда берилган.

Жадвал 4.1: Фокус-гурӯх муҳокаmaları

№.	Санаси	Вилоят	Туман	Иштирокчилар	Иштирок тури
1	2 Декабр, 2019	Сирдарё	Оқолтин	7	Маҳаллий жамият аёл вакиллари
2	2 Декабр, 2019	Сирдарё	Оқолтин	9	Маҳаллий жамият эркак вакиллари
3	2 Декабр, 2019	Сирдарё	Оқолтин	13	Фермерлар (13 эркак)
4	3 Декабр, 2019	Сирдарё	Сардоба	10	Маҳаллий жамият аёл вакиллари
5	3 Декабр, 2019	Сирдарё	Сардоба	11	Фермерлар (3 аёл ва 8 эркак)
6	4 Декабр, 2019	Қашқадарё	Касби	14	Фермерлар (1 аёл ва 13 эркак)
7	4 Декабр, 2019	Қашқадарё	Касби	13	Шартномадаги фермерлар (3 аёл ва 10 эркак)
8	5 Декабр, 2019	Қашқадарё	Касби	14	Маҳаллий жамият аёл вакиллари
9	5 Декабр, 2019	Қашқадарё	Касби	11	Маҳаллий жамият эркак вакиллари
10	6 Декабр, 2019	Қашқадарё	Нишон	13	Маҳаллий жамият аёл вакиллари
11	6 Декабр, 2019	Қашқадарё	Нишон	10	Фермерлар(10 эркак)
Жами:				125	

Манба: Мотт МақДоналд, 2019

АМЭИТБ тадиқотларидан хабардор қилиш учун бошқа манфаатдор томонлар билан учрашув ташкил этилди. Қуйидаги 4.2-жадвалда ўтказилган учрашув берилган.

Жадвал 4.2:Лойиҳа манфаатдорлари билан учрашув

Санаси	Вилоят	Туман	Иштирокчилар	Иштирок тури
3 Декабр, 2019	Сирдарё	Оқолтин	6	Оқтин туман хокимияти ва Индорама вакиллари билан учрашув
3 Декабр, 2019	Сирдарё	Сардоба	2	Сардоба туман хокимияти ва Индорама вакиллари билан учрашув
5 Декабр, 2019	Қашқадарё	Касби	6	Касби туман хокимияти вакиллари, Индорама ва Касби туман Фермерлар уюшмаси вакиллари билан учрашув
6 Декабр, 2019	Қашқадарё	Нишон	6	Нишон туман хокимияти вакиллари, Индорама ва Нишон туман Фермерлар уюшмаси вакиллари билан учрашув

Манба: Мотт МақДоналд, 2019

Ушбу йиғилишлар ҳукумат томонидан 2018 йил лойиҳани амалга ошириш учун тугалланган ерлари олиш жараёни, иштирок этган томонлар ва уларнинг ўрни, Компаниянинг ўрни шунингдек, ерларни сотиб олиш ва яшаш тарзини яхшилаш бўйича халқаро талабларга жавоб беришда аниқланган камчиликларни ифодалаш учун ишлатилган.

4.2.3 АМЭИТБ маълумотларни ошкор қилиш бўйича консултация

АМЭИТБ ҳужжатлари Компания веб-сайти (<http://www.indorama-agro.com>) орқали 2020 йил 24 апрелда эълон қилинди. COVID-19чекловлари Лойиҳа минтақаларида ТЖ билан оммавий тадбирларнинг бошланишини кечиктирди, шунинг учун умуман ошкор қилиш муддати 96 кунгача узайтирилди (дастлаб режалаштирилган 60 кунга нисбатан) 2020 йил 30-июлда тугайди. Пандемия чекловларига жавобан, COVID-19даврида манфаатдор томонларнинг доимий алоқаларини

таъминлаш учун 2020 йил апрел ойида манфаатдорларни вақтинчалик жалб қилиш режаси (**МВЖР**) ишлаб чиқилган. COVID-19 инқирози. МВЖР (Б иловаси) Компания веб-сайтида бошқа АМЭИТБ лойиҳа ҳужжатларининг қоралама нусхаси билан бирга нашр этилди (**АМЭИТБ жамланмаси билан биргалликда**).

Таъсирланган жамоаларда АМЭИТБнинг ошкор этилиши 2020 йил 1-июнда лойиҳа ҳудудларида COVID-19 пандемияси чекловлари бекор қилингандан сўнг бошланди. Жамият вакилларини жалб қилишнинг муқобил ёндашувларидан фойдаланилган ҳолда ва тўғридан-тўғри билвосита таъсирланган жамоаларнинг 49 маҳаллалари орқали лойиҳа тўғрисидаги варақалар ва мулоҳазалар шакллари тарқатишга йўналтирилган (1.4-жадвал). Қашқадарё вилоятининг Касби ва Нишон туманларидаги 49 ТЖнинг 7 нафари (ёки 3%) карантин чекловлари сабабли АМЭИТБ жамланмасига ўзларининг фикр ва мулоҳазаларини тақдим этишда иштирок эта олишмади. Компания ушбу етти ТЖда маслаҳат қутилари ва мулоҳаза шакллари сақлайди ҳамда чекловлар бекор қилингандан сўнг жамоатчилик лойиҳа юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришлари мумкин.

АМЭИТБ ошкор қилиниши даврида шикоятлар механизми орқали жамоалардан ҳеч қандай шикоятлар келиб тушмади, жами 6,210 киши Лойиҳа бўйича ўз мулоҳазаларини, умумий мулоҳазаларини ёки сўровларини тақдим этдилар. Сирдарё вилоятидаги иштирокчиларнинг қарийб тўртдан бир қисми (23%) аёллар ва Қашқадарё вилоятида 36% аёлларни ташкил этди. Қашқадарё вилоятидаги 258 (4%) иштирокчиларнинг (аёлларнинг жалб этилиш нисбати юқори) сўровномада ўз жинсини кўрсатмаганлигини ҳисобга олсак, аёлларнинг фаол иштироки нисбати бироз юқори бўлиши мумкин.

Шунингдек, 6,210 нафар иштирокчиларнинг аксарияти (85%) АМЭИТБ консультациясида ўзларининг жамоаларида ижтимоий инфратузилма ва коммунал хизматларга индивидуал ёрдам ёки сармояларни талаб қилиш механизми сифатида фойдаланишган, бироқ аксинча улардан АМЭИТБ ва уни баҳолаш ҳисоботидаги камчиликлар ҳақида фикр билдириш сўралган. Қабул қилинган умумий мулоҳазалардан фақат 902 (15%) иштирокчилар лойиҳа тўғрисида ўз фикрларини аниқ ифода этишган. Уларнинг аксарияти (89%) лойиҳанинг ижобий таъсирини таъкидлашган (4.3-жадвал).

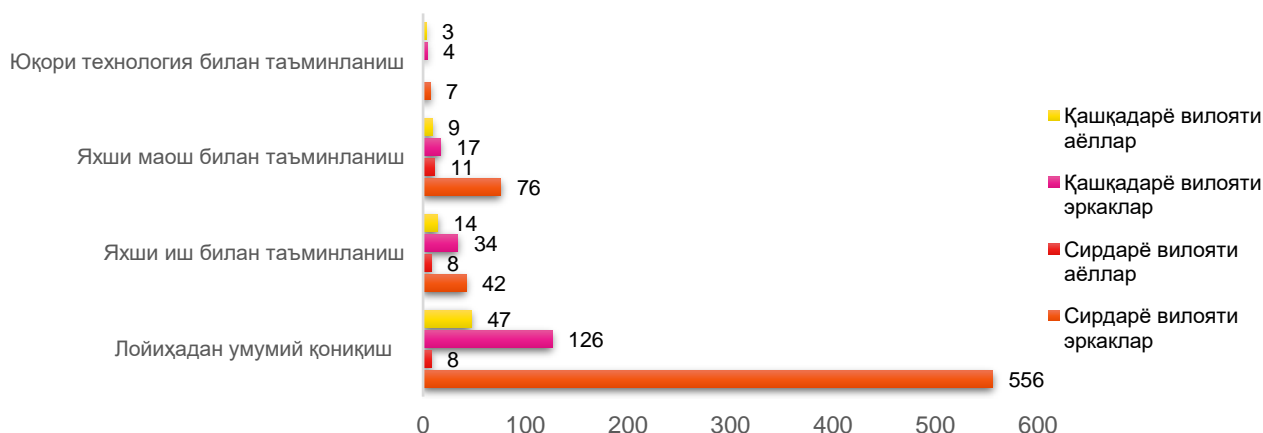
Жадвал 4.3: Лойиҳа юзасидан ижобий ва салбий жавоблар

Мавзу	Сирдарё вилояти		Қашқадарё вилояти		Жами		
	эркаклар	аёллар	эркаклар	аёллар	эркаклар	аёллар	умумий
Лойиҳа юзасидан ижобий фикрлар	554 (97%)	27 (96%)	150 (77%)	72 (67%)	704 (92%)	99 (73%)	803 (89%)
Лойиҳа юзасидан салбий фикрлар	17 (3%)	1 (4%)	46 (23%)	35 (33%)	63 (8%)	36 (27%)	99 (11%)
Жами	571 (100%)	28 (100%)	196 (100%)	107 (100%)	767 (100%)	135 (100%)	902 (100%)

Манба: Лойиҳа бўйича ўтказилган АМЭИТБ бўйича маслаҳатлашувда жамоатчилик фикри, 2020 йил июнь-июль

Асосан ижобий мулоҳазалар лойиҳанинг ТЖларда мавжудлиги тўғрисида ижобий тасаввурни намоиш этади. Ҳисобланадиган асосий имтиёзлар лойиҳа пахтачиликни ривожлантириш, иш билан таъминлаш ва даромадларни яхшилашга олиб келган замонавий технологиялар билан боғлиқ. Ижобий мулоҳазаларнинг асосий мавзулари қуйидаги 3.1-жадвалда келтирилган.

Расм 4.1: Лойиҳа юзасидан ТЖларнинг ижобий мулоҳазалари

Манба: АМЭИТБ консалтацияси лойиҳасида жамоатчиликнинг фикри, 2020 йил июн-июл

Берилган фикр-мулоҳазаларни ўрганиш натижасида жамоатчиликни ташвишга соладиган ўн та асосий тоифалар аниқланди:

1. Жамият бузилиши ва муҳит
2. Жамиятда ишсизлик ва маҳаллий иш жойларининг етишмаслиги, шу жумладан аёллар ва ёшлар учун янги иш ўринлари
3. Ойлик иш-ҳақининг камлиги ва вақтида тўланмаслиги
4. Жамоаларда коммунал хизматларнинг етишмаслиги (сув, электр ва газ таъминоти тармоқлари)
5. Сувнинг етарли эканлиги
6. Лойиҳа томонидан хавфли кимёвий моддалардан (гербицидлардан) фойдаланиш ва атроф муҳитга таъсири
7. Жамият саломатлиги ва хавфсизлигига таъсири (пестицидлар ва агрокимёвий воситалардан фойдаланиш)
8. Ишдаги саломатлик ва хавфсизлик (агрокимёвий воситалардан фойдаланиш)
9. Жамот инфратузилмасидаги камчиликлар (жамоат йўллари, мактаблар, соғлиқни сақлаш муассасалари)
10. Яшаш тарзига таъсир (маҳаллий жамоалар томонидан ёқилғи сифатида ишлатиладиган ем-хашак / сомон ва қуруқ пахта ўсимликларининг таъминотининг камайиши).

Юқорида санаб ўтилган барча масалалар таъсирни баҳолаш йўли билан кўриб чиқилди ва ушбу аниқланган хавотирларга тегишли фикрлар АМЭИТБ ва АМИХРда кўзда тутилган юмшатиш чораларига ҳавола қилинди. АМЭИТБ ҳисоботи – Натижавий консалтация ҳисоботининг 3-жилдида кўрсатилган. Натижавий консалтация ҳисоботида маълумотларни очиқлаш жараёни қандай ташкил этилганлиги ва маслаҳатлашув натижалари ҳақида батафсил маълумот берилган.

Иккала минтақадаги иштирокчилар (жами 53 иштирокчи) ёши катталар учун ишга жойлашиш имконияти йўқлиги ҳақида фикр билдирдилар, чунки ТЖда ёшлар учун малакали иш жойлари йўқ ва лойиҳа таъсир доирасидаги ёши катталар манфаатдор томонларнинг заиф гуруҳига киради. (4.4-жадвал).

Шунингдек, компания манфаатдор нодавлат нотижорат ташкилотлари/фуқаролик жамияти ва ҳуқуқ ҳимоячилари (одатдаги шароитларда оммавий кўргазма тадбирларида иштирок этишлари мумкин

бўлган), шунингдек, уларнинг АМЭИТБ ва АМИХР тўплами тўғрисида ўзларининг фикр-мулоҳазаларини билдиришларини таъминлаш мақсадида улар билан учрашув ўтказди.

Маҳаллий ҳуқуқ ҳимоячиларидан олтига фикр ва мулоҳаза тингланди ва булар қуйидагилардан иборат: (а) Лойиҳа мулоҳаза механизми ва фуқаролик жамияти ташкилотларининг бундай механизмга кириши тўғрисидаги савол, (б) Лойиҳанинг атроф-муҳит ва ижтимоий кўрсаткичларини мониторинг қилиш бўйича шериклик ва ҳамкорлик бўйича таклиф, (в) лойиҳага ва умуман пахтачиликда муҳолифатни ифодаловчи изоҳ, (г) компаниянинг ушбу пахтачилик лойиҳаси билан Қашқадарё ва Сирдарё вилоятлари ва ХМК томонидан молиялаштирилган Фарғона вилоятидаги лойиҳаси билан фермерларга юклатилган давлат котировкалари ўртасидаги ўзаро боғлиқлик тўғрисидаги савол, (д) ва (е) ҳуқуқ ҳимоячиларининг болалар меҳнати ва мажбурий меҳнатга қарши чораларни учинчи томон мониторингига жалб қилиш имконияти тўғрисидаги саволлар. Шундай қилиб, ҳуқуқ ҳимоячиларининг қизиқиш доираси - пахта тозалаш ва йиғиб олиш даврида (апрел-ноябр ойлари) мониторинг ўтказиш учун лойиҳа билан ҳамкорлик алоқаларини ўрнатилди. Узлуксиз мониторинг Компаниянинг АМИХР лойиҳасида кўзда тутилган мажбурияти бўлганлиги сабабли, учинчи томонларни жалб қилиш барча манфаатдор томонлар билан муҳокама қилинади ва ХМК кўмаги билан Лойиҳа томонидан илгари сурилади. ХМК ҳозирда Лойиҳанинг мониторинг методологиясини ишлаб чиқмоқда ва лойиҳани меҳнат мониторинги фаолияти билан шуғулланадиган мустақил кузатувчиларни ўқитишни таъминлайди.

АМЭИТБ жамланмасини халқаро миқёсда очиқлаш ЕТТБ (www.ebrd.com) ва ХМК (www.ifc.org) веб-сайтлари орқали 2020 йил 24 апрелдан бошлаб лойиҳани амалга ошириш муддати давомида ЕТТБ атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва ижтимоий сиёсат ҳамда ХМКнинг атроф-муҳит ва ижтимоий барқарорлик сиёсатига мувофиқ инглиз ва ўзбек тилларида амалга оширилди. Ушбу механизм орқали "Бенквоч" нодавлат ташкилотидан (а) жамоатчилик билан маслаҳатлашувни ўтказиш вақти, (б) жамоатчилик хулоса жавоблари ва (с) жамоатчилик билан ишлаш кўрсаткичлари/кутишлари бўйича жами уч савол келиб тушди.

ННТ ва ҳуқуқ ҳимоячиларидан олинган барча фикрлар ва саволларга жавоблар АМЭИТБ хисоботининг 3-жилдида батафсил берилган.

АМЭИТБ лойиҳаси маслаҳатлашув ва очиқлаш бўйича хулосалар

Лойиҳа бўйича АМЭИТБни очиқлаш ва маслаҳатлашиш лойиҳага бевосита таъсир кўрсатган тўртта туманнинг барчасини жалб қилишдаги натижалари самарали ва ижобий бўлди. COVID-19 давридаги чеклашларга қарамай, аҳолига етказишни таъминлаш учун лойиҳа юзасидан кенг миқёсли тарғибот ишларини таъминлаш учун жалб этиш дастурини олиб борди. (ТЖлардан 6,210 киши) ва аёлларнинг иштирокини таъминлашга муваффақ бўлди (1,908 аёл иштироки ёки иштирокчиларнинг 32%и ни ташкил этади). АМЭИТБ бўйича маслаҳатлашувда мурожаат қилинган ТКларнинг деярли барчаси (97%) лойиҳа билан боғлиқ ўзларининг фикр-мулоҳазаларини/изоҳларини билдиришди.

2020 йил июн-июл ойларида ўтказилган сўнги маслаҳатлашувнинг сўнги натижалари бўйича АМЭИТБни очиқлашнинг бир қисми сифатида маълумот хужжат тўғрисида берилди. Ушбу ХЖҚР ва манфаатдор томонларни жалб қилиш дастури (5.6-бўлим) баъзи муаммолар ва ёки маслаҳатлашув натижаларини ҳал этиш учун қуйидагиларни белгилаб қўйди:

- Консултация тадбирларида гендер сезгирлигини ошириш
- Консалтинг ва умумий лойиҳа тадбирларида заиф гуруҳларга эътибор бериш
- Пуркаш атрофида огоҳлантириш тизимини яхшилаш
- Сомон ва ҳашак муаммоси ечими излаш (аҳоли тирикчилик воситаларининг йўқотилиши муаммоси ечими билан боғлиқ).

Ахборотни очиқлашдан кейинги даврда, ҳукумат томонидан пандемияга қарши ҳимоя чоралари сабабли Лойиҳа ҳақида изоҳ бера олмаган аҳолига мурожаат қилиш бўйича аниқ ҳаракатлар олиб борилади. Қашқадарё вилоятида карантин чекловлари даврида лойиҳа бўйича ўз мулоҳазаларини билдира олмаган еттита жамоа вакиллари карантин чекловлари бекор қилингандан кейин ўзларининг фикр-мулоҳазаларини билдиришлари мумкин. Лойиҳа шу мақсадда ушбу еттита ТЖда шарҳлар кутилари ва мулоҳазалар шаклларини сақлайди. Лойиҳа жамоа билан ишлаш бўйича мутахассислари ушбу ва бошқа маҳаллаларга ТБХ, ННКХ ва ХЖҚРнинг ўзбек тилидаги нусхаларини олишади ва уларга якуний АМЭИТБ натижалари, маслаҳатлашув натижалари, шунингдек лойиҳанинг асосий манфаатдор томонлари, келгусидаги келишув дастури ва шикоятларни кўриб чиқиш механизми ҳақида маълумот беришади. Ҳисоб-китобларга кўра, ушбу ҳужжатлар 2020 йил охиригача чекловлар бекор қилинган тарқатилади.

Лойиҳа таъсирланган ҳудудларда яшовчи кексалар, маҳаллий ёшларда иш топишда дуч келадиган қийинчиликларга оид ТЖларнинг фикрларини инобатга олган ҳолда, манфаатдор томонларнинг заиф гуруҳи деб топилди. Тавсия этилаётган юмшатиш/кучайтириш чора-тадбирлари ушбу ва бошқа заиф гуруҳларга иқтисодий имкониятлар ва бошқа имтиёزلарни белгилаш мақсадида АМЭИТБ ҳисоботида янгиланади.

АМЭИТБнинг очиқлаш давомида Лойиҳанинг янги манфаатдор томонлари аниқланди:

- Маҳаллий ҳуқуқ ҳимоячилари
 - Shuhrat Ganiev
 - Шуҳрат Ғаниев
 - Елена Урлаева
 - Зоҳид Зокиров
 - Арслабай Утепов
- Нодавлат- нотижорат ташкилотлари
 - "Банкватч"

Барча янги манфаатдорлар ушбу ХЖҚР матрицасига (4.4-жадвал) асосий манфаатдор томонлар билан маслаҳатлашув ва маълумотларнинг лойиҳа давомида АМЭИТБ жараёнидан ташқари давом этишини таъминлаш учун берилган.

4.2 Хиссadorлар таҳлили

Ушбу босқичда, лойиҳа тўққизта асосий хиссadorлар гуруҳини аниқлади, уларнинг манфаатларини кўриб чиқди. 5-жадвалда келтирилган ҳар бир гуруҳ учун алоқа ва маслаҳат бериш усулларини тақлиф қилди.

Лойиҳа маргиналлашган ва ночор гуруҳлар таъсирини асосий жамиятдан фарқ қилиши мумкинлигини тан олади. Консултация тадбирлари турли гуруҳларнинг таъсирига оид маълумотлар ва фикрларни тўплаш учун ишлатилади. Лойиҳанинг консултацияси ва маълумотларнинг ошкор этилиши логистика ва маданий омилларни масалан, тил, жисмоний кириш, саводхонлик даражасини ҳисобга олади.

Агар сиз хиссador бўлиб қуйидаги жадвалда аниқланмаган бўлсангиз, аммо лойиҳа ҳақида хабардор бўлиб туришни истасангиз, 6-бобда келтирилган ЖБАЎБМ манзилига мурожаат қилинг.

Жадвал 4.4: Хиссдорларни жалб қилиш режаси усуллари

Хиссдорлар томонлар аниқланди	Холат			Иштирок этиш усуллари																
	Таъсир қилинган	Қизиқарли	Қарор қабул қилувчилар / тартибга солувчилар	Юзма-юз учрашув	Расмий алоқа	АМЭИТБни ошқор қилиш тўплами	Кўргазма тадбирлари	Лойиҳа варақасини очиб	Лойиҳа мониторинг методологияси	Лойиҳанинг Кадрлар сиёсати ҳақида	ИБ менежерларини жалб қилиш	ЖБАЎБМ лойиҳаси билан ҳамкорлик	АМСХ ходими (лар) билан ҳамкорлик	Кадрлар менежери билан ҳамкорлик	Ҳамжамиятнинг шикоят қилиш	ИБ менежерларини жалб қилиш	ЖБАЎБМ лойиҳаси билан ҳамкорлик	АМСХ ходими (лар) билан ҳамкорлик	Кадрлар менежери билан ҳамкорлик	
(I) Лойиҳага дахлдор жамоалар, ҳимояга муҳтож ва чекланган гуруҳлар																				x
● Қашқадарёдаги Қасби ва Нишон туманлари, Сирдарё вилоятининг Оқолтин ва Сардоба туманлари аҳолиси, шу жумладан заиф ва ночор гуруҳлар:	x					x	x	x		x		x			x					x
– ногирон	x					x	x	x				x			x					x
– қариялар	x					x	x	x				x			x					
– бечора	x							x				x			x					x
– ишсиз	x					x	x	x		x		x			x					x
– аёллар ва аёл бошли уй хўжаликлари	x					x	x	x				x			x					x
– 16 ёшгача бўлган болалар	x							x				x			x					x
(II) Ишчилар, иш қидирувчилар ва ишламайдиган ишчилар ва уларнинг вакиллари																				
● Шартномали фермерлар	x					x	x			x	x	x	x	x	x					x
● ХК «Индорама Агро» ходимлари	x					x	x			x				x		x				
● Қурилиш ишчилари	x									x		x	x		x			x		
● Қасаба уюшмалари ва ходимлар вакиллари		x			x	x	x	x		x	x	x	x		x					x

(III) Халқаро кредиторлар													
• ЕТТБ			x	x	x	x	x		x		x	x	x
• ХМК ва тегишли маслаҳатчилар			x	x	x	x	x		x		x	x	x
(IV) Халқаро ташкилотлар													
• Халқаро меҳнат ташкилоти			x				x				x	x	
• Пахта бўйича халқаро маслаҳат қўмитаси			x			x	x		x		x	x	x
• Яхши пахта ташаббуси			x			x	x		x		x	x	x
(V) Миллий, Минтақавий ва Маҳаллий Хокимиятлар ва Хокимият													
• Қишлоқ хўжалиги вазирлиги			x	x	x	x	x		x	x			
• Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги			x	x	x	x	x		x	x			
• Вилоят хокимияти			x	x	x	x	x		x				x
• Туман хокимлиги			x	x	x	x	x		x				x
• Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш бўйича мувофиқлаштирувчи кенгашлар (маҳаллалар)			x		x	x	x	x	x				x
• Маҳаллий табиатни муҳофаза қилиш органлари			x		x	x	x		x	x			x
• Меҳнат ва бандлик бўйича маҳаллий маъмурлар			x		x	x	x		x				x
(VI) Сектор ташкилотлар													
• «Ўзтекстильпром» Ассосиацияси			x			x	x		x				x
• «Ўзпакхтасаноат ОАЖ			x			x	x						x
(VII) Фуқаролик жамияти ва нодавлат ташкилотлари (НТ)													
• Фермерлар уюшмаси			x			x	x	x	x		x		x
• Инсон ҳуқуқлари бойча Ўзбекистон Германия форуми													
• Қулликка қарши халқаро кураш													
• Халқаро меҳнат ҳуқуқлари форуми													
• Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси													
• Бошқалар (ХЖҚР ни ошқор қилиш орқали аниқлаш керак)													
(VIII) Инсон ҳуқуқлари фаоллари													
• Шухрат Ганиев			x			x	x	x	x		x		x
• Елена Урлаева													
• Зоҳид Зокиров													
• Арслабай Утепов													
(IX) Таъминловчилар, пудратчилар ва хусусий корхоналар													
• Маҳаллий етказиб берувчи			x			x	x		x	x	x	x	x

● Маҳаллий пудратчилар	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x
● Бошқа корхоналар (ХЖҚР)ни ошкор қилиш орқали аниқлаш керак)	x		x								x
(X) Бошқа хиссадорлар											
● Маҳаллий оммавий газеталар, маҳаллий радио, маҳаллий телеканаллар	x	x	x	x			x				x

5 Ҳамкорларни жалб қилиш дастури

5.1 Умумий нуқтай

Манфаатдор томонларнинг ўзаро муносабатлари иккита асосий мақсадга хизмат қилади:

1. Лойиҳа ҳақида тегишли маълумотни ошкор қилиш - Лойиҳанинг тегишли маълумотларини очиш манфаатдор томонларга лойиҳанинг хатарлари, атроф-муҳитга ва ижтимоий таъсирлари ҳамда имкониятларини тушунишга ёрдам беради. Хиссадорлар лойиҳа ва унинг таъсири ҳақида аниқ ва ўз вақтида маълумотга эга бўлсалар, консултация фаолияти янада хабардорлик даражаси ва самараси ортади;
2. Тегишли манфаатдор томонларга ўзларининг фикрлари, афзалликлари ва шикоятларини билдириш имкониятини бериш - бу режалаштириш ва лойиҳалаш жараёнида иштирок этиш имкониятини беради.

Лойиҳани амалга ошириш учун жалб қилинадиган ва ошкор қилинадиган турли тадбирлар қўшилиш ва узлуксизлик тамойилларига асосланган, шунингдек, А тоифадаги лойиҳалар учун ЕТТБ нинг амалдаги талабларига жавоб беради.

5.2 Гендер масалалари

ЕТТБ томонидан молиялаштириладиган ҳар қандай лойиҳа гендер тенглик имкониятларининг ва ҳар қандай номутаносиб, салбий оқибатларни аниқлаш ҳамда уларни камайтириш чора-тадбирларини ишлаб чиқишни шунингдек, лойиҳада мижозлар имконият даражаларининг тенгилиги, хотин-қизларнинг ижтимоий-иқтисодий имкониятларини, хусусан молиявий, хизматлардан фойдаланиш ва бандлик масалаларида ёрдам бериш орқали ижобий гендер таъсирини кучайтиришниталабқилади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан 1995 йил 2 мартда қабул қилинган "Ўзбекистонда давлат ва жамоат қурилишида аёлларнинг ролини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги фармонида қарорлар қабул қилиш даражасида аёлларнинг кенг ваколатлари кўзда тутилган. Бундан ташқари, Вазирлар Маҳкамасида Бош вазир ўринбосари лавозимига аёлларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш вазифаси юклатилган. Шу каби лавозимлар давлатнинг барча миллий даражаларида яратилди. Ўзбекистон ҳукумати ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларида аёлларнинг ролини қўллаб-қувватлашга ва иш жойида аёлларни ижтимоий ҳимоя қилишга кенг эътибор қаратган.

Ўзбекистон гендер статистикаси мавжуд эмаслиги сабабли, 2018 йил Гендер тафовут индексида киритилмаган. Жаҳон банки гуруҳи томонидан "Аёллар, бизнес ва қонун" индексида Ўзбекистон 70,63 га тенг. Глобал кўрсаткичлар нормаси 74,71 ҳисобланиб, Ўзбекистоннинг иқтисодий кўрсаткичлари бўйича Ямайка, Индонезия ва Миср мамалакатларига нисбатан анча юқори кўрсаткичга эга.

Гендер масалаларига эътибор қаратадиган асосий нодавлат ташкилотлар хиссадорлар сифатида белгиланган (5-жадвалда ҳам келтирилган) ва ушбу ХЖҚРга мувофиқ улар бутун лойиҳа давомида доимий равишда жалб қилинади.

5.3 Инклюзивлик ва доимийлик

Маслаҳатлашув жараёни эркакларнинг ҳам, аёлларнинг ҳам нуқтаи назарини эътиборга олиб, уларнинг таъсири, таъсирини юмшатиш механизмлари ва фойдалари ҳақидаги турли муаммо ва устуворликларни акс эттиради. Маслаҳатлашув ва ошкоралик Лойиҳанинг лойиҳалаштириш, қуриш ва эксплуатация қилиш босқичларида доимий жараён сифатида амалга оширилади.

Барча алоқа ва ошкор қилиш мўғул тилида бўлади. Маҳаллий алоқа каналлари ва оммавий ахборот воситаларидан маълумотларнинг энг кўп сонли аҳолига етказишни таъминлаш учун фойдаланилади. Тил саводхонлик муаммоси бўлган аҳолига, Телевизион ва радио каби оммавий ахборот воситалари орқали ўзбек тилида маълумот етказишда фойдаланилади.

5.3.1 Веб-манбалар

Қарши, Нишон, Оқолтин ва Сардоба туманлари хокимликларининг веб-сайтлари (<http://www.indorama-agro.com>) лойиҳа ҳужжатларини реклама қилиш, бажарилган ишлар тўғрисида ҳисобот бериш ва лойиҳа ҳақида жамоатчиликни қизиқтирган тегишли янгиликларни эълон қилиш учун ишлатилади.

5.4 Жамият билан алоқа бўйича мутахассис

Бугунги кунга қадар Компания иккита эркак ЖБАЎБМ ходимини тайинлади; Қашқадарё ва Сирдарё вилоятларининг ҳар бири учун бир нафардан тўғри келади. Лойиҳа ҳар бир минтақа учун биттадан кўшимча аёл ЖБАЎБМниҳам тайинлайди. Шундай қилиб, тўртта ЖБАЎБМходимлари, ҳар бир ҳудуд учун битта эркак ва битта аёл ходимбўлади. ЖБАЎБМ ходимлари лойиҳа жоирасидаги ҳудудларда лойиҳага таъсир кўрсатаган ҳамжамиятлар билан алоқаларни йўлга кўяди. ЖБАЎБМ лойиҳа давомида доимий бўлиб қолади ва асосан ЖБАЎБМни ўз ҳудудларида амалга оширишга, хусусан, лойиҳани тайёрлаш босқичида шарҳлар ва муаммоларни қабул қилиш ва тарқатиш ҳамда қурилиш ва эксплуатация босқичларида аҳолининг шикоят механизмини бошқариш учун жавобгардир. Шунингдек, ЖБАЎБМ манфаатдор томонларнинг ўзаро муносабатлари бўйича тадбирларда қатнашади ва қайд қилади ҳамда ТЖлар билан алоқа ўрнатади.

5.5 COVID-19 чекловлари пайтида ўзига хос ёндашув

АМЭИТБнинг фаол босқичига тўғри келган ва келгусида маълум бир вақт давом этиши мумкин бўлган COVID-19мажбурий пандемия чекловлари ҳисобга олинган ва баъзи анъанавий маслаҳатлашув ёндашувларини алмаштириш учун манфаатдорларни жалб қилиш ва ошкор қилишнинг навбатдаги режалари киритилган ва дастлаб 5.1-жадвалда қисқача баён қилинган АМЭИТБни қамраб олиш босқичида ишлаб чиқилган.

Ўзбекистон ва Лойиҳа таъсир кўрсатадиган ҳудудларда Интернет ва мобил алоқалардан фойдаланиш имконияти чекланганлиги сабабли, ТЖ билан алоқада бўлган муқобил ёндашувлар, шу жумладан зарар кўрган манфаатдор томонларга маълумотни қоғозли шаклидаги варақалари ва тескари алоқа шакллари орқали бериб боради. ТЖ билан телевизион алоқаларга эътибор янада кенг тарқалиши ва тарғиб қилинишига ёрдам беради.

Бошқа манфаатдор томонлар (ТЖлар бўлмаган) онлайн хизматлардан ва телефон алоқасидан етарлича фойдаланиш имкониятига эга бўлганлиги сабабли, электрон почта, телефон ва лойиҳа сайти орқали боғланиш уларнинг COVID-19инқирози даврида иштирок этишининг афзал вариантдир.

Саёҳат ва ижтимоий масофани чеклаш, жамоат йиғилишидаги чекловлар бекор қилиниши биланоқ, лойиҳа анъанавий иштирок этиш усулларига қайтади, агар узоқроқ муддатда лойиҳага нисбатан ҳар қандай янги чекловлар ёки ҳолатлар қўлланилса, иштирок этиш стратегияси ва усуллари қайта кўриб чиқилади. Лойиҳа ва ХЖҚР янгиликлари барча манфаатдор томонларга етказилади.

5.5.1 Ногиронлиги бўлган гуруҳларга эътибор

Жамиятнинг кекса ёшдаги ва ногиронлиги бўлган аъзоларига Интернетдан фойдаланиш қийинчилик келтириши мумкин, бу COVID-19чекловлари пайтида энг мақбул вариантлардан бири бўлади. Шунингдек, ушбу манфаатдор томонлар учун ҳаракатланиш чекловлари бўлиши мумкин, бу уларнинг ҳужжат нусхалари ва қайта алоқа шаклларига киришларига таъсир қилиши мумкин. Шу сабабли, жалб

Жадвал 5.1: Хиссасдорларни жалб қилиш ва жавобгарлик

Фаолият	Вақт / Тавсиф	Жавобгарлик	COVID-19 вақтида алтернатив ёндошув
1) Фазали иштирок этиш			
АМЭИТБ ни ишлаб чиқиш даврида лойиҳанинг асосий хиссасдорлар билан маслаҳатлар, интервьюлар ва учрашувлар	2019 йил июл (тугалланди). Режалаштирилган инвестициялар тўғрисида маълумотни олиш, асосий манфаатдор томонлардан лойиҳа ҳақида фикр ва мулоҳазаларни олиш, техник-иқтисодий асосни хабардор қилиш учун маълумотлар йиғиш.	Маслаҳатчи.	Ўзгартиришлар талаб этилмайди.
АМЭИТБ нинг қамрови тўғрисидаги ҳисобот, Лойиҳа варақаси ва ХЖҚР	2019 йилнинг 23 сентябрига қадар (яқунланди). Барча ҳужжатлар ўзбек тилида топширилади. Маҳаллий газеталарда, Хокимиятларнинг веб-сайтларида, АМЭИТБнинг Ҳисобот ва ХЖҚР ҳужжатларини қаерда жойлашганлигини ва шарҳларни қандай топишни аниқлаш учун кўриб чиқилиши мумкин бўлган веб-сайтларда бир ҳафта давомида жойлаштирилиши керак. АМЭИТБнинг қамрови тўғрисидаги ҳисобот ва ХЖҚР лойиҳа туманларидаги хокимликларнинг веб-сайтлари орқали тарқатилади, электрон почта орқали манфаатдор томонларга юборилади ва сўров бўйича қоғозда тақдим этилади. Лойиҳанинг натижалари ҳақида қисқача маълумот варақаси қоғозда ТЖ орқали маҳаллалар орқали тақдим этилади.	Маслаҳатчи ҳужжатларни ўзбек тилида тайёрлайди. Консултант Лойиҳа варақасини чиқаради. Лойиҳанинг ЖБАЎБМ-лари лойиҳанинг асосий манфаатдор томонларига АМЭИТБ ва ХЖҚР-ни тарқатиш, туман хокимликларининг веб-сайтларида эълон қилиш (сўров бўйича уларни қоғозда чоп этиш). ЖБАЎБМлар лойиҳа варақасини маҳалла орқали ТЖларда босма нусхада нашр этишлари керак.	Ўзгартиришлар талаб этилмайди.
ХЖҚР ва АМЭИТБнинг қамрови тўғрисидаги ҳисобот шарҳлар	Фикр-мулоҳазаларни йиғиш 2020 йил 20-майга қадар очиқ бўлади. Компаниянинг барча шарҳлари ЖБАЎБМ лойиҳаси томонидан қабул қилинади ва Маслаҳатчига АМЭИТБ ҳужжатида кўриб чиқиш ва киритиш учун юборилади. Жавоблар ҳар бир манфаатдор томонга имкон қадар қисқа вақт ичида саволларни тақдим этади, масаланинг мураккаблиги ва жавобни таъминлаш учун зарур бўлган маълумот манбасига қараб.	Лойиҳа ЖБАЎБМ ва Маслаҳатчи.	Ўзгартиришлар талаб этилмайди.
2) АМЭИТБ фазаларини жалб қилиш - АМЭИТБ ҳисоботининг лойиҳаси			

Фаолият	Вақт / Тавсиф	Жавобгарлик	COVID-19 вақтида алтернатив ёндошув
Маслаҳатлашув ва ижтимоий тадқиқотлар	<p>2019 йил декабр охи (яқунланди). Белгиланган маълумотдаги бўшлиқларни тўлдириш учун маҳаллий ҳукумат билан учрашувлар ўтказиш учун жойларга ташриф.</p> <p>Таъсирланган фермерларнинг турли тоифалари (собиқ фермерлар, шартнома асосидаги фермерлар, Индорама ходимлари, жамоат аъзолари, эркалар ва аёллар) учун маълумотдаги бўшлиқларни бартараф этиш, яшаш тарзи эҳтиёжларини таъминлаш имкониятларини аниқлаш юзасидан Фокус-гурӯх муҳокамалари ўтказиш.</p>	<p>Маслаҳатчи. Маслаҳатчи лойиҳа варақасини чоп этади. Маслаҳат ва ФГМларни ташкил этишга ёрдам беради.</p>	<p>Ўзгартиришлар талаб этилмайди.</p>
<p>АМЭИТБ, МЖР (манфаатдорларни жалб этиш режаси) лойиҳасини ва оммавий кўргазма тадбирини эълон қилиш</p>	<p>Кўргазма тадбирида АМЭИТБ ҳисоботи лойиҳаси тақдимотидан икки ҳафта олдин (2020 йил 20-апрел).</p> <p>Рекламалар маҳаллий газеталарда, маҳаллий радиоларда ва ҳокимликларнинг веб-сайтларида бир ҳафта давомида жойлаштирилади.</p> <p>Рекламаларда АМЭИТБ ҳисоботи ва ТБХ лойиҳасини электрон ва қоғоз кўринишида олиш мумкин бўлган хаволалар ва манзиллар бўлади.</p> <p>Агар керак бўлса, ҳокимликларга, маҳаллаларга, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш идораларига ва бошқа манфаатдор томонларга таклифномалар.</p>	<p>ЖБАЎБМ режаси ва маслаҳатчи.</p>	<p>АМЭИТБ тўплами очиқлангандан кейин икки ҳафта мобайнида (2020 йил май ойининг дастлабки икки ҳафтада):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Реклама эълонлари маҳаллий газеталарда, маҳаллий радиоларда ва Ҳокимият веб-сайтларида жойлаштирилган бўлиб, улар бўйича АМЭИТБ тўплами очиқланган онлайн манзиллари аниқланади ва маҳаллий таъсирланган жамоаларга яқин орада маҳаллаларга лойиҳа варақалари ва мулоҳазалар шакллари етказиб берилиши тўғрисида хабар берилади. ● Чоп этилган нусхалар ортиқча чиқиндининг олдини олиш учун жамоат жойларида мавжуд бўлмайди. <p>Видеомулоқотдан икки ҳафта аввал манфаатдор нодавлат нотижорат ташкилотлари билан видеомулоқот учун электрон почта орқали таклифномалар юборилади.</p>
<p>АМЭИТБ лойиҳаси ва тегишли ҳужжатлар</p>	<p>Оммавий кўргазмадан икки ҳафта олдин, 60 кунлик ойлик (тарғибот куни 2020 йилнинг 20 апрел куни).</p> <p>ТБХ ҳужжати ва АМЭИТБ ҳисоботи лойиҳаси лойиҳа туманларидаги туман ҳокимиятларининг веб-сайтлари орқали ўзбек тилида тарқатилади.</p>	<p>ТБХ ва АМЭИТБ ҳисоботи лойиҳасини ўзбек тилида тайёрлаш учун Маслаҳатчи.</p> <p>ЖБАЎБМ лойиҳаси ҳужжатларни тўртта тумандаги туман ҳокимликларининг веб-</p>	<p>АМЭИТБ жамланмаси очиқлашдан кейин тўрт ҳафта ичида (2020 йил май ойида):</p> <p>ТБХ ҳужжати ва АМЭИТБ ҳисоботи лойиҳаси ўзбек тилида Лойиҳа худудидаги туман ҳокимликларининг</p>

Фаолият	Вақт / Тавсиф	Жавобгарлик	COVID-19 вақтида алтернатив ёндошув
	<p>ТБХ қоғозда, варақларида, лойиҳа варақаси ва АМЭИТБ жойлашган жойлардаги маҳаллалар орқали чиқарилади.</p> <p>Маҳаллаларда номаълум шархларни юбориш учун шархлар ва алоқа шакллари тақдим этилади.</p>	<p>сайтларига жойлаштиради ва - ТБХ ни маҳаллаларга олиб боради.</p>	<p>веб-сайтлари орқали берилади.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Маҳаллий маҳаллалар орқали маҳаллий зарар кўрган жамоаларга тарқатиладиган лойиҳа варақалари ва мулоҳазалар шакллари, уларнинг тафсилотлари нашр этилади ва компания офисига юборилади. • Маҳаллий жойларда шархлар (шу жумладан, номаълум изоҳлар) таъсирланган маҳаллий аҳолига тарқатилган АМЭИТБ билан боғланиш шаклидан фойдаланган ҳолда шархлар берилиши учун шикоят қутилари берилади. <p>Чоп этилган нусхалар чиқинди кўпайишини олдини олиш учун жамоат жойларида мавжуд бўлмайди.</p>
<p>Кўргазма тадбирлари</p>	<p>2020 йил 20 майга қадар.</p> <p>Кўргазма тадбирлари Қашқадарё ва Сирдарё вилоятининг барча тўрт туманида ўтказилади. Тадбирлар туман хокимликларида ёрдам беради. Консултант томонидан тасдиқланадиган ва компания билан келишилган аниқ сана ва вақт.</p> <p>Юқорида батафсил реклама / эълонда эълон қилинадиган жой ва сана.</p> <p>Компания лойиҳа ва АМЭИТБ натижалари, шунингдек юмшатиш чоралари тўғрисида маълумот тақдим этади.</p> <p>Аноним шархларни юбориш учун изоҳлар ва алоқа шакллари тақдим этилади.</p>	<p>Тадбир Консултант ёрдамида Компания томонидан ташкиллаштирилган ва реклама қилинган.</p> <p>Консултант, лойиҳа ЖБАЎБМ, компания ва филиал менежерлари, атроф-муҳит бўйича мутахассис, ИБ менежерлари ва керак бўлганда бошқа ходимлар иштирок этдилар.</p> <p>ЖБАЎБМ-лар учрашув, қатнашиш ва қайд шакллари тўплаш ва маслаҳатчи натижалар тўғрисида ҳисобот бериш учун.</p>	<p>Ҳозирда мавжуд бўлган COVID-19 чекловлари туфайли ҳеч қандай оммавий кўргазма тадбирлари ўтказилмайди.</p> <p>COVID-19 чекловлари бекор қилингандан сўнг, Индорама Агро маҳаллий таъсирланган жамоалар билан юзма-юз маслаҳатлашув ўтказиш имкониятини қайта кўриб чиқади. Бундай жамоат учрашувлари ўтказилишидан камида икки ҳафта олдин кенг эълон қилинади.</p> <p>Чекловлар мавжуд бўлган пайтда олиб борилган маълумотларни ошкор қилиш ва маслаҳатлашув натижаларига асосланиб, Индорама Агро шунингдек, таъсирланган маҳаллий жамоаларнинг заиф қатламлари консултация жараёнида иштирок этиш имкониятини ва улар билан кейинги маслаҳатлашувларни ўтказганлигини баҳолайди.</p>
<p>АМЭИТБ ҳисоботи лойиҳаси бўйича шарх ва таклифларни тўплаш</p>	<p>Шикоятлар механизмини 2020 йил кўргазма тадбирида очиқлаш (2020 йилнинг 20 июн куни).</p> <p>Компания томонидан олинган фикр-</p>	<p>ЖБАЎБМ маслаҳатчига маълумотлар тақдим этади.</p>	<p>АМЭИТБ жамланмаси фикр-мулоҳазалар шакли орқали тўпланади, улар маҳаллий</p>

Фаолият	Вақт / Тавсиф	Жавобгарлик	COVID-19 вақтида алтернатив ёндошув
	<p>мулохазалар техник мутахассислар томонидан қўриб чиқиш учун Маслаҳатчига юборилади, қайта қўриб чиқилган АМЭИТБ ҳисоботи ва / ёки тегишли ҳужжатларга киритилади.</p> <p>Жавоблар ҳар бир манфаатдор томонга имкон қадар қисқа вақт ичида саволларни тақдим этади, масаланинг мураккаблиги ва жавобни таъминлаш учун зарур бўлган маълумот манбасига қараб.</p>		<p>таъсирланган жамоаларнинг уй ҳўжалиқларига тарқатилади.</p> <p>Ҳар ким ўз мулохазаларини (шу жумладан, номаълум ҳолда) қайта алоқа шаклини почта ёки электрон почта орқали юбориш ёки Қашқадарё ва Сирдарёдаги ЖБАЎБларга қўнғироқ қилиш орқали етказиши мумкин.</p> <p>Шикоят қутилари маҳаллий маҳаллаларда ҳам мавжуд.</p>
<p>Медиа алоқалари</p>	<p>Талаб қилинганидек ёки пресс-релизлар тегишли деб хисобланади.</p>	<p>ЖБАЎБ лойиҳаси.</p>	<p>COVID-19 чекловлари мавжуд бўлган даврда кенгроқ тарқатиш ва аҳолига етказишни таъминлаш учун ушбу фаолият кучайтирилади.</p> <p>Мунтазам янгиланишлар маҳаллий газеталар ва маҳаллий радио орқали тегишли минтақаларда тарқатилади.</p>
<p>АМЭИТБ нинг якуни ва унга тегишли ҳужжатлар</p>	<p>АМЭИТБ муддати тугагандан сўнг (жами 96 кун) 2019 йил 5 декабр гача ошкор қилади.</p> <p>ТБХ нинг якуний ҳужжати ва АМЭИТБ якуний ҳисоботи лойиҳада иштирок этадиган туманлар хокимликларининг веб-сайтлари орқали ўзбек тилида тарқатилади.</p> <p>Якуний ТБХ учун ишлатиладиган жойлардаги маҳаллалар орқали, ТБХ ларда чиқарилиши мумкин.</p>	<p>ТБХ ва Якуний АМЭИТБ ҳисоботини ўзбек тилида тайёрлаш учун Маслаҳатчи.</p> <p>ЖБАЎБ лойиҳаси ҳужжатларни тўртта тумандаги туман хокимиятларининг веб-сайтларига жойлаштиради, сўров бўйича коғозда тайёрлайди ва ТБХ ни маҳаллаларга олиб боради.</p>	<p>COVID-19 чекловлари 2020 йил август ойининг ўрталарига қадар бекор қилинган деган тахмин асосида ҳеч қандай ўзгартиришлар талаб қилинмайди.</p> <p>Агар лойиҳа ҳудудида COVID-19 чекловлари тикланган бўлса, Лойиҳанинг ЖБАЎБлари томонидан барча маҳаллаларга электрон почта алоқаси ёки Телеграм гуруҳи орқали тақдим этиладиган ТБХ, НКҲ ва ҲЖҚРга кириш Лойиҳа сайтида берилган.</p>
<p>Кредиторлар</p>	<p>АМЭИТБ якуний ҳисоботи ва тегишли ҳужжатлар инглиз тилида карз берувчиларга топширилиши</p>	<p>АМЭИТБ якуний ҳисоботи ва ЖБАЎБ пакетининг инглизча версиясини тайёрлаш учун маслаҳатчи.</p>	<p>Ўзгартириш талаб этилмайди</p>
<p>Манфаатдор томонлар / нодавлат нотижорат ташкилотлари / жамоат ташкилотлари / ҳуқуқ ҳимоячилари билан ҳамкорлик</p>		<p>Компания</p>	<p>Компаниянинг манфаатдор томонлари /нодавлат нотижорат ташкилотлари/ жамоат ташкилотлари/ маҳаллий ҳуқуқ ҳимоячилари билан видео/ аудио-қўнғироқ ва электрон почта орқали хабарлари ошкор қилинган биринчи ойдан кейин ва 2020 йил 31-июлидан</p>

Фаолият	Вақт / Тавсиф	Жавобгарлик	COVID-19 вақтида алтернатив ёндошув
			<p>кечиктирмаган ҳолда. Манфаатдор томонлар / нодавлат нотижорат ташкилотлари / жамоат ташкилотлари / инсон ҳуқуқлари фаоллари ўзларининг муаммоларини электрон почта орқали олдиндан беришлари керак. Сана ва видео/ аудио кўнгироқни 7 кун олдин бўлишишни таклиф қилиш.</p>
<p>Карантин чекловлари бекор қилингандан сўнг, ТЖ билан ошкор алоқа ўрнатиш</p>	<p>Касбий туманидаги Мустақилобод, Оқангал, Майманок, Қорақўнғирот, Қўнғирот, Пандирон ва Нишон туманидаги Янгиобод жамоаларида шикоят қутилари ва мулоҳазаларни сақлаш.</p> <p>Шахсий равишда келмаслиги мумкин бўлган, аммо ўз муаммолари ва Лойиҳа ҳақидаги фикрлари билан ўртоқлашмоқчи бўлган заиф гуруҳлар учун маҳаллалар орқали эълон қилиш ва ЖБАЎБМларга алоқа маълумотларини бериш.</p> <p>Маҳалалар марказлари аёлларнинг иштироки ва фикрлари билан бўлишишлари учун қўлай соатларда очилганлигига ишонч ҳосил қилиш</p> <p>Ёшларни маслаҳатга жалб қилиш учун онлайн қайта алоқа шакллари ва Лойиҳа материалларига ҳаволалар берилганлигига ишонч ҳосил қилиш.</p> <p>ТЖлардан шарҳларни тўплаш, кўриб чиқиш ва керак бўлганда консультация бўйича ҳисоботни янгилаш.</p> <p>ЖБАЎБМнинг лойиҳани умумий фаолияти тўғрисида хабардор қилиш учун аҳолининг заиф қатламлари билан бўлган мулоҳазаларини кузатиб бориш.</p> <p>Яқуний ТБХ, яқуний НКҚ ва яқуний ХЖҚР лойиҳалари варақаси ва қайта алоқа шакллари (2020 йил охиригача) ошкор қилиш учун фойдаланиладиган ҳудудда жойлашган маҳаллалар орқали ТЖ форматдаги нусхада тақдим этилади.</p>	<p>ЖБАЎБМ лойиҳаси</p>	<p>COVID-19 чекловлари 2020 йил август ойининг ўрталарига қадар бекор қилинган деган тахмин асосида ҳеч қандай ўзгартиришлар талаб қилинмайди.</p> <p>Лойиҳанинг ЖБАҚМлари томонидан ушбу маҳаллаларга электрон почта алоқаси ёки Телеграм гуруҳи орқали тақдим этиладиган ТБХ, НКҚ ва ХЖҚРга кириш учун Лойиҳа сайтида ҳавола мавжуд.</p>
<p>3) Қурилиш босқичларини жалб қилиш</p>			
<p>Ҳамжамият билан алоқалар ва шикоятларни рўйхатга олиш, ҳал қилиш ва хабар бериш</p>	<p>ТЖ лар билан маҳаллалар орқали алоқа. ЖБАЎБМларнинг алоқа маълумотлари заиф</p>	<p>ЖБАЎБМ лойиҳаси. Пудратчи.</p>	<p>Лойиҳа янгиликларини маҳаллаларда Телеграм хабарно-</p>

Фаолият	Вақт / Тавсиф	Жавобгарлик	COVID-19 вақтида алтернатив ёндошув
	<p>гуруҳларга тақдим этилиши керак. Компания ва филиал раҳбарияти томонидан ҳафталик шикоятлар тўғрисида ҳисобот бериш.</p> <p>Қурилишнинг бошланиши ва тугашидан олдин ва бошқа муҳим ўзгаришларда, ТЖ ларни эҳтимолий таъсирлар ва юмшатиш тўғрисида хабардор қилиш.</p> <p>ТЖ қурилиш жадваллари билан варақаларни тарқатиш.</p>		<p>малари орқали тарқатиш.</p> <p>Шикоятларни кўриб чиқиш бўйича электрон почта хабарлари.</p> <p>Telegram хабарномалари ва Лойиҳа веб-сайти орқали қурилиш жадвали янгиланиб борилади.</p>
<p>Лойиҳанинг веб-сайтида, ижтимоий тармоқларда, газеталарда ва радиода доимий янгиланишлар</p>	<p>Фаолият ўзгарганда, марраларга этишганда ва ҳ.к.</p> <p>Қурилиш таъсирини бошқариш бўйича маълумотлар, мониторинг ҳисоботлари ва йиллик ҳисоботлар каби (масалан, веб-сайт, газеталар, телевидение ва радио орқали) жамоат мулки бўлган маълумотларни тақдим этиш.</p>	<p>ЖБАЎБМ лойиҳаси.</p>	<p>Лойиҳа сайти ва Telegram хабарномалари орқали янгилаш.</p> <p>Машҳур маҳаллий телеканаллар орқали жамоатчиликка тегишли маълумотлар бериб бориш.</p> <p>Лойиҳа веб-сайтида мониторинг ҳисоботлари ва йиллик ҳисоботлар тўғрисида нашр қилиш.</p> <p>Электрон почта алоқаси ёки Telegram гуруҳи орқали маҳаллаларга Лойиҳа ТЖлари томонидан тақдим этиладиган мониторинг ҳисоботлари ва йиллик ҳисоботларга кириш учун Лойиҳа сайтга ҳавола қўйиш.</p>
<p>Манфаатдор томонлар / нодавлат нотижорат ташкилотлари /жамоат ташкилотлари/хуқуқ ҳимоячилари билан ҳамкорлик</p>	<p>Лойиҳа етказиб бериш занжирида болалар меҳнати ва мажбурий меҳнатнинг ҳар қандай шакллари олдини олиш бўйича чора-тадбирлар мониторинги билан шуғулланадиган мустақил мониторларнинг маҳаллий салоҳиятини яратиш бўйича мониторинг методологияси.</p> <p>Мустақил мониторларни тайёрлаш.</p> <p>Лойиҳа дастуридаги барча ўзгаришлар тўғрисида хабардор қилиш, тадбирлар ўзгариши ва муҳим босқичларга эришиш.</p>	<p>ҲМТ, Компания, Лойиҳа ЖБАЎБМ</p>	<p>Манфаатдор нодавлат нотижорат ташкилотлари/жамоат ташкилотлари/хуқуқ ҳимоячилари билан видео/ аудио кўнғироқлар.</p> <p>Мониторлар учун онлайн машғулотлар.</p> <p>Электрон почта алоқаси ва билдиришномалар.</p>
<p>Атроф-муҳит ва ижтимоий бошқарув режасини янгилаш (АМИБР)</p>	<p>Қурилиш босқичида АМИБР ни мунтазам равишда янгилаб туриш.</p>	<p>Корхона. Пудратчилар</p>	<p>Ўзгартиришлар талаб этилмайди.</p>
<p>ХЖҚР янгилаш</p>	<p>Лойиҳада бирон бир ўзгаришлар рўй берганда, қурилиш бошланишидан олдин ва охирида.</p> <p>Янгиланган версияларни лойиҳа веб-</p>	<p>ЖБАЎБМ лойиҳаси.</p>	<p>Лойиҳа ЖБАЎБМлари томонидан электрон почта алоқаси ёки Telegram гуруҳи орқали маҳаллаларга тақдим этиладиган янгиланган ХЖҚРга кириш учун лойиҳа сайтга ҳавола қўйиш.</p>

Фаолият	Вақт / Тавсиф	Жавобгарлик	COVID-19 вақтида алтернатив ёндошув
Йиллик ҳисобот	сайтга юклаш. Талабга биноан босма нусхада тақдим этиш, шунингдек маҳаллаларга янгиланган ХЖҚРни қоғозга кўчириш. Лойиҳанинг бажарилиши Халқаро қарз берувчиларга ЖБАЎБМ фаолияти, шу жумладан, шикоятлар ва ХЖҚРга янгиланишлар ҳақида маълумот берадиган йиллик аниқ ҳисобот.	Корхона	Ўзгартиришлар талаб этилмайди.
4) Оператсион фазасини жалб қилиш			
Манфаатдор томонлар / нодавлат нотижорат ташкилотлари / жамоат ташкилотлари / ҳуқуқ ҳимоячилари билан ҳамкорлик	Пахта терими даврида учинчи томон кузатув миссиялари. Лойиҳа веб-сайти орқали манфаатдор томонларга учинчи томон кузатув миссиясининг ҳисоботларини ошқор қилиш. Мониторинг ҳисоботини кўчма нусхада маҳаллалар орқали ТЖларда тақдим этиш учун ЖБАЎБМлар.	Компания, Лойиҳа ЖБАЎБМлари	Виртуал кузатув миссиялари (ихтиёрий). Конференц-кўнғироқлар, электрон почта алоқаси ва манфаатдор томонларга билдиришномалар. Лойиҳа ЖБАЎБМлари томонидан электрон почта алоқаси ёки Телеграм гуруҳи орқали маҳаллаларга тақдим этиладиган учинчи томон кузатув миссиясининг ҳисоботларига кириш учун Лойиҳа сайтга ҳавола қўйиш.
Далаларда пуркаш ишларини амалга олиришдан олдин жамоаларга хабарномалар юбориш	Маҳаллалар билан Телеграм гуруҳини очиш, жамоаларни далаларга пуркаш ишлари олиб борилиши тўғрисида огоҳлантириш. Ёзма хабарномалар маҳаллалар марказларига жойлаштириш. Шикоятларни йиғиш учун тақдим этиладиган лойиҳанинг ЖБАЎБМларининг алоқа маълумотлари.	Компания, Лойиҳа ЖБАЎБМлари	Ўзгартиришлар талаб этилмайди.
Шикоятларни рўйхатга олиш, ҳал қилиш ва ҳисобот бериш	Компания ва филиал раҳбариятига шикоятлар бўйича икки йиллик ҳисобот.	ЖБАЎБМ лойиҳаси.	Ўзгартиришлар талаб этилмайди.
ХЖҚР янгилаш	Ҳар йили Кредит шартномасининг амал қилиш муддати давомида.	ЖБАЎБМ лойиҳаси.	Ўзгартиришлар талаб этилмайди.
Йиллик ҳисобот	Халқаро кредиторларга йиллик К/т ҳисоботи	Корхона.	Ўзгартиришлар талаб этилмайди.

6 Умумий шикоятлар механизми

6.1 Кўриб чиқиш

Шикоятларни кўриб чиқиш механизмига эга бўлиш, лойиҳа бажариши керак бўлган миллий ва халқаро талабдир. Шикоятларнинг барча механизмлари сингари, у аноним шикоятларга йўл қўяди, иштирок этганларнинг махфийлигини хурмат қилади ва шикоятчини ҳам, лойиҳани ҳам зарарланишидан ҳимоя қилади. Фуқароларнинг шикоят қилиш механизми қонуний, фойдаланиш мумкин, қутилаётганган, адолатли, ошқора, ҳуқуқларга мос, узлуксиз ўрганиш ва мулоқот асосида бўлиш тамойилларига асосланади. Шикоятлар механизми ўрганилган дарсларни намойиш қилиши ва доимий равишда яхшилаш йўллари аниқлаши мумкин.

Шикоят учун асос бўлиши мумкин бўлган ёки қабул қилинган муаммо сифатида белгиланиши мумкин. Умумий сиёсат сифатида, лойиҳа таъсирини камайтириш чораларини (АМИБР томонидан белгиланган) ва жамоатчилик билан алоқа қилиш орқали шикоятларнинг олдини олиш учун фаол ишлайди. Агар бирон-бир амалиёт, бу жамият, атроф-муҳит ёки ҳаёт сифатига зарарли таъсир кўрсатса, лойиҳага шикоят қилиш ҳуқуқига эга. Шунингдек, улар изоҳ ва таклифларни юборишлари мумкин. Қуйидаги бўлимларда конфиденциаллик ва анонимлик ҳамда лойиҳанинг шикоятларини кўриб чиқиш жараёни белгилаб чиқилади.

6.2 Махфийлик ва анонимлик

Лойиҳа сўралганда шахснинг махфийлигини ҳимоя қилишга қаратилган ва йиллик ҳисоботда махфийликни кафолатлайди. Шахслардан уларнинг шахсини ошқор қилишга рухсат сўралади. Терговлар жабрланган томонга ва махфийлик принципига хурмат билан олиб борилади. Жабрланган томон шахсни ошқор қилиш талаб этиладиган вазиятлар бўлиши мумкинлигини тан олиши керак ва Лойиҳа жабрланган томон тергов ва қарорларни қабул қилиш бўйича фаолиятни давом эттиришни хошлаш-истамаслигини билиш учун ушбу вазиятларни аниқлайди.

6.3 Шикоятлар тўғрисида хабар бериш ва уларни хал қилиш

Умумий шикоятлар механизмини жорий этиш ва амалга ошириш учун Индорама ва лойиҳа ЖБАЎБМ орқали ўз мулоҳазаларини ёки шикоятларини юбориш учун жамоаларга операцион механизмини яратади ва уни таъминлайди.

Шикоятларни кўриб чиқишда асосий қадамлар қуйидагилар: қабул қилиш, тоифалаш, тан олиш, тергов, жавоб бериш, муружаат қилиш / кўриб чиқиш ва назорат қилиш учун рухсат бериш ва ёпилиш.

Қабул қилиш/тан олиш: шикоятлар расмий рўйхатга олиш тизимига киритилади, бунинг учун ЖБАЎБМ жавобгар бўлади. Одамлар шикоятларни А иловада келтирилган шаклдан фойдаланган ҳолда ёки ЖБАЎБМ билан боғланиб, ўзларининг яшаш жойларидаги вакилларига ёки лойиҳанинг веб-сайтидан фойдаланган ҳолда онлайн тарзда қайд этишлари мумкин. ЖБАЎБМ учун алоқа маълумотлари тегишли техник маълумотларга, масалан, техник бўлмаган хулоса ҳужжати таркибига киритилади.

Таснифлаш: ЖБАЎБМ шикоятларни 6.1-жадвалга мувофиқ таснифлайди.

Текшириш: текширувлар зарур бўлганда, лойиҳа ходимлари ва тегишли идоралар бу жараёнга ёрдам берадилар. ЖБАЎБМ компанияси кўтарилган масалани кўриб чиқиш учун тўғри малакага эга

бўлган тегишли тергов гурҳини аниқлаш учун компания раҳбарияти билан ҳамкорлик қилади. Тергов шунингдек, шикоятга олиб келадиган воқеа яқка тартибда юз берганлигини ёки қайта тикланиш эҳтимолини аниқлаш гақаратилган. Қайта пайдо бўлишнинг олдини олиш бўйича тадбирлар, процедуралар, жиҳозлар ва тренинглари аниқлаш ва амалга ошириш тергов ҳаракатларининг бир қисми бўлади.

Жавоб/кузатиш/ёпиш: ЖБАЎБМ шикоят берувчига ёзма равишда (ёки оғзаки савол бўлса) кўриб чиқиш жараёни, натижалари, шикоятларни ҳал қилиш учун амалга ошириладиган ҳаракатлардаги ўзгаришлар ва муаммони қандай ҳал қилиш кераклигини тушунтиради. Тегишли экологик ва ижтимоий бошқарув тизимларини қондириш учун бошқарилади. Баъзи ҳолларда, ЖБАЎБМ учун шахс ёки ташкилот қарор ёқит узатиш ҳаракатларидан қониқиш ёки йўқлигини билиш учун кейинчалик ЖБАЎБМни кузатиш ўринли бўлади.

Жадвал6.1: Шикоятларни таснифлаш мезонлари

Таснифлаш	Хавф даражаси (саломатлик, хавфсизлик ёки атроф-муҳит учун)	Жавоб
Паст	Йўқ ёки паст	Шикоят лойиҳанинг бажарилиши билан боғлиқ бўлмаслиги мумкин, бу шарҳ ёки сўров бўлиши мумкин. ЖБАЎБМ шикоятни 7 кун ичида тан олади ва агар керак бўлса, текширув ўтказди. ЖБАЎБМ топилмаларни хужжатлаштиради ва олинган кундан бошлаб 30 кун ичида жавоб беради. Муаммони ҳал қилиш учун сарфланган вақтга қўшимча равишда, жавоб минимал харажатларга эга бўлиши мумкин.
Ўрта	Мумкин бўлган хавф ва эҳтимол бир марталик воқеа	ЖБАЎБМ шикоятни 7 кун ичида қабул қилади. ЖБАЎБМ ва тегишли тергов гуруҳи тергов олиб боради. Сайт бошқарувчиси ёки АМСХ ходими тузатувчи профилактик ҳаракатларнинг аниқланишига имкон бериш учун текширув вақтида ишни тўхтатишга қарор қилиши мумкин. ЖБАЎБМ шикоят олинган кундан бошлаб 30 кун ичида жавоб беради. Тузатиш ҳаракати узоқ вақт талаб этмайдиган ёки амалга ошириш учун катта харажатларга олиб келмайдиган асбоб-ускуна ёки процедурани ўзгартириш билан тўғридан-тўғри олдинга силжиши мумкин.
Юқори	Эҳтимол хавф ва қайта тикланиши мумкин	ЖБАЎБМ шикоятни 7 кун ичида тасдиқлайди ва лойиҳа менежеридан тезкор текширув ишини олиб бориш ва қарор қабул қилиш учун тегишли текширув гуруҳини ташкил этишни талаб қилади. Текширув вақтида лойиҳа ҳудудида иш тўхтатилиши ҳам мумкин. Шикоятларга жавоб бериш ЖБАЎБМ шикоят олинган кундан бошлаб 30 кун ичида амалга оширилади. Агар суриштирув ишларини тугатиш учун кўпроқ вақт лозим бўлса, ушбу шикоят олинган кундан бошлаб 15 кун ичида шикоятчига жавоб юборилади. Зарур бўлганда, шикоят жавоб хатига мазкур масала юзасидан қисқача маълумот ҳам киритилади. Кузатув ишлари мураккаб бўлиши ёки нозик масала юзасидан ўзгача ёндошишни талаб этиши ва ёки ходимларни ўқитишни талаб этган ҳолатларда кутилмаган катта харажатларни келтириб чиқариши ҳам мумкин.

Шикоятлар қуйидаги тарзда рўйхатдан ўтказилади:

- **Ҳал қилинди.** Қарор хабар қилинди, келишилди ва / ёки амалга оширилди
- **Ҳал қилинмаган.** Даъвогар таклиф қилинган резолюцияни қабул қилмади ва ҳал қилиш учун бошқа ташкилотларга мурожаат қилди
- **Ташланди.** Ариза берувчи энди алоқага чиқмайди ва турган жойини топишга уриниш муваффақиятсизлик билан тугади.

ЖБАЎБМлар ҳар ҳафта қурилиш пайтида ва ҳар икки йилда иш пайтида шикоятларни сарҳисоб қилади, шикоятчининг махфийлигини ҳимоя қилиш ва анонимлигини кафолатлаш учун идентификация маълумотларини олиб ташлайди. Ушбу тартиб лойиҳа таъсирида бўлган шахслар ва манфаатдор томонлар учун ҳеч қандай тўловсиз амалга оширилади ва ҳеч қандай тўлов амалга оширилмайди. Шикоятларни кўриб чиқиш тартиби Расм 6.1 да келтирилган.

Лойиҳани режалаштириш, қуриш вафойдаланиш босқичларида Компания томонидан икки эркак ЖБАЎБМ ходими, яъни Қашқадарё вилояти бўйича РавшанТаджиев ваСирдарё вилояти бўйича Жасур Хусанхўжаев номзодаларини тайинлади. Лойиҳа ҳар икки ҳудудда бир нафардан аёл ва бир нафардан эркак ЖБАЎБМ ходимини белгилайди. Шикоят ва таклифлар қуйидаги А иловада берилган контактларга керакли шаклда юборилиши лозим.

Жадвал 6.2: Жамоа билан боғланиш хизматчиси

Контактлар	Лойиҳа ЖБАЎБМ Қашқадарё вилоятида	Дастур ЖБАЎБМ Сирдарё вилоятида
Компания:	ФЕЕ Индорама Агро, Кашқадарё филиали	ФЕЕ Индорама Агро, Сирдарё филиали
Исми:	Равшан Таджиев	Жасур Хусанходжаев
Тел.:	+998905066863	+998998212000
Е-манзил:	rtadjiev@indorama.uz	jkhusankhodjaev@indorama.uz

Расм6.1: Шикоятларни кўриб чиқиш учун жадвал

7 Мониторинг ва ҳисобот

7.1 ХЖҚР ҳисоботи

ХЖҚР, ЖБАЎБМ томонидан лойиҳани режалаштириш босқичида, керак бўлганда, ёки камида бир марта, лойиҳани қуриш босқичидан олдин ва кейин ва ҳар йили лойиҳа ишга туширилгандан кейин кўриб чиқилади:

- Маслаҳатлашув ва ошкор қилиш тадбирлари тури манфаатдор томонларнинг турли гуруҳлари учун мос келади
- Маслаҳатлашувларнинг частотаси етарли
- Шикоятлар етарли даражада кўриб чиқилмоқда ва ҳал қилинмоқда
- Хиссдорлар рўйхати тегишли бўлиб қолади ва мажбурият тўхтатилиши ёки барча манфаатдор томонларга етказилиши керакми.

Лойиҳани ривожлантириш таъсирида қўшимча янгиланишлар талаб қилиниши мумкин.

7.2 ЖБАЎБМ ҳисоботи

ЖБАЎБМнинг ҳисоботлари куйидагиларни ўз ичига олади:

- Лойиҳани режалаштириш босқичида Компанияга шикоятлар тўғрисида ойлик ҳисобот бериш;
- Қурилиш босқичида ҳар ҳафтада Компанияга шикоятларни тақдим этиш;
- Оператцион даврида Компанияга ҳар йили шикоятлар тўғрисидаги ҳисобот;
- Ҳар йили Халқаро кредиторларга ЭЕ бўйича йиллик ҳисоботни тақдим этиш (Кредит шартномаси муддати давомида) ва ХЖҚР янгиланишлари.

7.3 Йиллик ҳисобот Reporting

Кредит шартномаси муддати давомида лойиҳанинг АМСХ кўрсаткичлари, АМИХР фаолияти, ЖБАЎБМ фаолияти, шу жумладан шикоятлар ва ХЖҚРга янгиланишлар тўғрисида маълумот берадиган халқаро кредиторлар учун лойиҳанинг махсус йиллик ҳисоботи тайёрланади.

7.4 Лойиҳанинг экологик ва ижтимоий бошқарув режаси

АМЭИТБнинг бир қисми сифатида, АМИБР лойиҳанинг атроф-муҳит ва ижтимоий кўрсаткичлари бўйича аниқ мониторинг ва ҳисобот талабларини батафсил баён қилишга тайёрланади.

7.5 Иш фаолиятини баҳолаш

Манфаатдор томонларнинг ишдаги самарадорлиги Компания ва Лойиҳанинг ЖБАЎБМ томонидан ушбу ХЖҚРда белгиланган мақсад ва вазифаларга мувофиқ баҳоланади. Баҳолашда ХЖҚР фаолияти қай даражада бажарилганлиги ва белгиланган мақсадларга қандай эришилганлиги кўриб чиқилади. Баҳолаш натижалари ва олинган барча сабоқлар тегишли ХЖҚР янгиланишларига киритилади.

Илова

А.	Шикоятларнинг шакли	37
Б.	АМЭИТБни очиқлаш босқичи учун алтернатив МВУРлари	38

A. Шикоятларнинг шакли

Умумий шикоятлар шакли	
Маълумот рақами:	
<p><i>Илтимос, қуйида алоқа маълумотлари ва шикоятларингизни киритинг. Ушбу маълумотлар махфий сифатида кўриб чиқилади. Агар сиз ҳали ҳам аноним бўлиб қолишни истасангиз, илтимос, алоқа жойидаги маълумотни кўрсатмасдан шарх / шикоятингизни қуйидаги майдончага киритинг - шархингиз / шикоятларингиз кўриб чиқилади ва ҳал қилинади. Илтимос, шикоят аризаларининг аноним шаклларига ҳеч қандай жавоб ёки жавоб берилмаслиги ҳақида огохлантирамиз.</i></p>	
Тўлиқ исми шариф	
<p>Боғланиш учун маълумот</p> <p>Илтимос, қандайқилибсизбиланбоғланишнианиқланг (почта, телефон, электронпочта).</p>	<p>Почта орқали: Илтимос почта манзилингизни кўрсатинг</p> <p>Телефон орқали:</p> <p>Электрон почта орқали:</p>
Маъқул алоқа тили?	<p>☐ Ўзбек</p> <p>☐ Рус</p> <p>☐ Бошқа (илтимос аниқланг)</p> <p>.....</p>
Ҳодиса ёки шикоятнинг тавсифи (Бу нима бўлди? Қаерда юз берди? Ким билан содир бўлди? Муаммонинг натижаси қандай?):	
Ҳодиса / шикоят санаси	<p>☐ Бир марталик воқеа / шикоят (сана _____)</p> <p>☐ Бир неча марта содир бўлди (неча марта? _____)</p> <p>☐ Давом этаяпти (муаммога дуч келмоқдамиз) _____</p>
Ушбу муаммони ҳал қилиш учун нимани кўришни хоҳлайсиз?	
<p>Илтимос, ушбу формани қайтаринг: ЖБАЎБМ лойиҳаси</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Факат ички фойдаланиш учун Шикоятни қабул қилган: _____ Сана: _____</p>	

Б. АМЭИТБни очиқлаш босқичи учун алтернатив МВУРлари

Жадвал Б.1: АМЭИТБ босқида жалб қилиш – АМЭИТБ ҳисоботини очиқлаш

Фаолият	Муддати/Тафсилот	Жавобгарлик	COVID-19 вақтида алтернатив ёндошув
ЭИТБ лойиҳаси ва режалаштирилган оммавий кўргазма тадбирларининг келгуси ошкор этилишини эълон қилиш	<p>ЭИТБ ҳисоботи лойиҳаси оммавий кўргазма тадбирида тақдим этилишидан икки ҳафта олдин (2020 йил 6 мартга қадар).</p> <p>Бир ҳафта давомида маҳаллий газеталарда, маҳаллий радио ва ҳокимият веб-сайтларида эълонлар, ошкор қилинган ҳужжатлар ва оммавий кўргазма тадбирларининг санаси ва жойи, шунингдек шарҳлар бериш усуллари жойлаштирилади. Эълонлар ЭИТБ ва Техник бўлмаган хулоса (“ТБХ” ёки инлиз тилида “NTS”) ҳисоботининг электрон версияси ва қоғоз шаклида тақдим этиладиган ҳаволалар ва манзилларини ўз ичига олади.</p> <p>Агар керак бўлса, ҳокимиятларга, маҳаллаларга, табиатни муҳофаза қилиш идораларига ва бошқа манфаатдор томонларга таклифномалар.</p>	Лойиҳа ЖАМлари ва маслаҳатчилар.	<p>ЭИТБ тўплами ошкор этилгандан кейин икки ҳафта ичида (май ойининг биринчи кўнрақсиди):</p> <ul style="list-style-type: none"> Эълонлар маҳаллий газеталарда ва маҳаллий радиоларда, ҳокимиятларнинг веб-сайтларида жойлаштирилади, уларда Интернетда ЭИТБ тўплами ошкор этилган жойлар кўрсатилади ва таъсир кўрган маҳаллий аҳолига лойиҳа варақалари ва фикр-мулоҳазалар шакллари яқин атрофдаги маҳаллаларга етказиб берилиши тўғрисида хабар берилди. Вирус билан касалланиш хавфи туфайли, жамоат жойларида қаттиқ нусхалар мавжуд бўлмайди. Нодвалат ташкилотлари (НДТ) билан видео кўнғироқлар учун электрон почта орқали таклифномалар улар ўтказилишидан икки ҳафта олдин юборилиши керак.
ЭИТБ лойиҳаси ҳисоботи ва тегишли ҳужжатларнинг ошкор қилиниши	<p>Оммавий кўргазмадан камида икки ҳафта олдин, 60 кун давомида (белгиланган сана).</p> <p>ТБХ ҳужжати ва ҳисоботи лойиҳаси лойиҳа доирасидаги туманлар ўзбек тилида эълон қилинади.</p> <p>ТБХ қоғозлари АС кўринишдаги қаттиқ жилдда чоп этилган шаклда, Лойиҳа варақаси ва МЖР билан бир хил маҳаллалар орқали чиқарилиши мумкин.</p> <p>Маҳаллаларда номаълум шарҳларни юбориш учун изоҳлар қутилари ва алоқа шакллари тақдим этилади.</p>	<p>ТБХ ва ЭИТБ лойиҳаси ҳисоботини ўзбек тилида тайёрлаш бўйича маслаҳатчи.</p> <p>Лойиҳа ЖАМлари ҳужжатларни тўртта туман ҳокимиятларининг веб-сайтларига жойлаштириши ва ТБХ-ни босма нашрга юбориши керак.</p>	<p>ЭИТБ тўплами ошкор бўлганидан кейин тўрт ҳафта ичида (май ойи давомида):</p> <ul style="list-style-type: none"> ТБХ ҳужжати ва ЭИТБ лойиҳаси ҳисоботи лойиҳа доирасидаги туманларнинг ҳокимият веб-сайтлари орқали ўзбек тилида эълон қилинади. Лойиҳа варақаси ва алоқа шакллари маҳаллалар орқали тарқатилган таъсир кўрган маҳаллий аҳолига тарқатилади, уларнинг тафсилотлари компания офисига жойлаштирилади. Маҳаллаларда шарҳлар (шу жумладан аноним изоҳлар) таъсир кўрган маҳаллий аҳолига тарқатилган ЭИТБ бўйича фикр мулоҳазалари шаклидан фойдаланган ҳолда изоҳлар берилишини таъминлаш учун шарҳлар қутилари тақдим этилади. Вирус билан касалланиш хавфи туфайли, жамоат жойларида қаттиқ нусхалар мавжуд бўлмайди.
Оммавий кўргазма тадбирлари	<p>2020 йил 20-майга қадар.</p> <p>Кўргазма тадбирлари Қашқадарё ва Сирдарё вилоятининг лойиҳадаги барча тўрт туманида ўтказилади. Тадбирларга туман ҳокимиятлари ёрдам беради.</p> <p>Маслаҳатчи томонидан тасдиқланадиган ва компания билан келишилган аниқ сана ва вақт.</p> <p>Юқорида батафсил реклама/эълон қилинадиган жой ва сана. Маҳаллалардаги хотин-қизлар кўмиталарига аёл вакиллари сифатида кўргазмаларда иштирок этишларини таъминлаш</p>	<p>Ушбу тадбир Компания томонидан маслаҳатчи кўмагида ташкил этилади ва эълон қилинади.</p> <p>Тадбир консултант, лойиҳа менежерлари, компания ва филиал менежерлари, атроф-муҳит бўйича мутахассис, лойиҳа бўлими менежерлари ва зарур деб ҳисобланган бошқа ходимлар иштирокида ўтказилади.</p> <p>Учрашувлар, қатнашиш ва фикр-мулоҳаза шакллари тўплаш ва</p>	<p>Жорий COVID-19 чекловлари туфайли кўргазма тадбирлари ўтказилмайди.</p> <p>COVID-19 чекловлари олиб ташланганидан кейин “Indorama Agro” таъсир кўрган маҳаллий аҳоли билан юзма-юз маслаҳатлашишни кўриб чиқади. Бундай оммавий йиғилишлар камида икки ҳафта олдин кенг эълон қилинади.</p> <p>Чекловлар жорий қилинган пайтда ўтказилган ошкоралик ва маслаҳат фаолияти натижаларига кўра, “Indorama Agro” шунингдек, маҳаллий манфаатдорлар жамоалардаги ҳимояга муҳтож одамлар маслаҳат жараёнида қатнашиш</p>

Фаолият	Муддати/Тафсилот	Жавобгарлик	COVID-19 вақтида алтернатив ёндошув
	<p>учун алоҳида таклифномалар юборилади.</p> <p>Компания лойиҳа ва ЭИТБ натижалари, шунингдек юмшатиш чоралари тўғрисида маълумот тақдим этади.</p> <p>Аноним шарҳларни юбориш учун изоҳлар қутилари ва фикр мулоҳазалар шакллари тақдим этилади.</p>	<p>натижаларни Маслаҳатчига ҳисобот бериш учун ЖАМлар.</p> <p>Маслаҳатчи мўлжалдаги гуруҳларга раҳбарлик қилиши ва натижалари тўғрисида ҳисобот бериши керак.</p>	<p>имкониятларини баҳолайдилар ва зарурат бўлса ҳимоясиз одамлар билан кейинги консультацияларни ўтказадилар.</p>
ЭИТБ лойиҳаси ҳисоботи бўйича шарҳ ва таклифлар тўплами	<p>Оммавий кўргазма тадбирдан кейин (2020 йилгача) ошкор қилиш муддати давомида шикоятлармеханизмиорқали.</p> <p>Компания томонидан олинган фикр-мулоҳазалар Консультантга техник мутахассислар томонидан кўриб чиқиш ва ЭИТБ бўйича ҳисоботни ва/ёки тегишли ҳужжатларни киритиш учун юборилади.</p> <p>Саволларга имкон қадар қисқа вақт ичида сўраган ҳар бир манфаатдор томонга, саволнинг мураккаблиги ва жавоб бериш учун зарурий маълумот манбасига қараб жавоблар берилади.</p>	<p>Лойиҳа ЖАМ лари фикр мулоҳазаларни тшпллаш ва консультантга бериш учун</p>	<p>ЭИТБ тўплами бўйича фикр ва мулоҳазалар алоқа шакллари орқали йиғилади (қуйида кўриб чиқинг), улар таъсир кўрган маҳаллий аҳоли хўжаликлари тарқатилади.</p> <p>Ҳар ким ўз шарҳларини почта орқали ёки электрон почта орқали юбориш ёки Қашқадарё ва Сирдарёдаги жамоатчилик билан алоқа бўйича мутахассиларга қўнғироқ қилиш орқали ўз шарҳларини (шу жумладан аноним тарзда) бериши мумкин (юқоридаги алоқа маълумотларини кўринг). Изоҳлар қутилари маҳаллаларда таъминланади.</p>
Медиа алоқалари	<p>Талаб бўйича ёки қачон пресс-релизлар тегишли деб ҳисобланганда.</p>	<p>Лойиҳа ЖАМ лари.</p>	<p>Ушбу фаолият COVID-19 чекловлари жорий этилган даврда кенгроқ тарқатиш ва тарқатишни таъминлаш учун кенгайтирилади.</p> <p>Доимий янгиликлар ўз вилоятларидаги маҳаллий газеталар ва маҳаллий радио орқали тарқатилади.</p>
ЭИТБ якуний тўпламининг ошкор этилиши	<p>ЭИТБ маълумотларини ошкор қилиш даври тугаганидан сўнг (жами 60 кун).</p> <p>ТБХ нинг якуний ҳужжати ва ЭИТБнинг якуний ҳисоботи лойиҳа доирасидаги ҳудудларнинг туман ҳокимиятлари веб-сайтлари орқали ўзбек тилида эълон қилинади.</p> <p>Якуний ТБХ қаттиқ жилдда ТБХ лойиҳасини ошкор этишда фойдаланган жойлардаги таъсир кўрган маҳаллий аҳоли орқали тарқатилиши мумкин.</p>	<p>ЭИТБ якуний ҳисоботини инглиз ва ўзбек тилларида тайёрлаш бўйича маслаҳатчи.</p> <p>Тўрт туманнинг ҳокимиятлари веб-сайтлари ҳужжатларни жойлаштириш, сўров бўйича босма равишда тақдим этиш, шунингдек ТБХ ни маҳаллаларга тарқатиш учун Лойиҳа ЖАМ лари.</p>	<p>COVID-19 чекловлари 2020 йил июл ойи бошига қадар олиб ташланади деган тахмин асосида ҳеч қандай ўзгартиришлар талаб қилинмайди.</p>
Кредиторларнинг ошкор этиши	<p>ЭИТБ ҳисоботи ва тегишли ҳужжатлар инглиз ва ўзбек тилларида кредиторлар томонидан ошкор этилиши керак; Компанияни ошкор қилиш учун ҳаволалар тақдим этилади (2020 йил апрел).</p>	<p>Якуний ҳисобот ва ошкор қилиш пакетини инглиз ва ўзбек тилларида тайёрлаш учун маслаҳатчи.</p>	<p>Ҳеч қандай ўзгартиришлар талаб қилинмайди.</p>
Нодавлат ташкилотлари (НДТ) / Фуқоралик жамияти ташкилотлари (ФЖТ) ва манфаатдорлар билан видео кўнғироқ	<p>таалуқли эмас</p>	<p>таалуқли эмас</p>	<p>Оддий шароитларда оммавий кўргазма тадбирларида қатнашиши мумкин бўлган манфаатдор шахслар / НДТ / ФЖТ лар ЭИТБ тўплами бўйича фикр-мулоҳазаларни билдиришлари мумкинлигини таъминлаш учун “Indorama Agro” эълон қилинган биринчи ойдан кейин кечикмасдан ва ошкор этиш даври тугашидан 2 ҳафта олдин (яъни июнь ойининг биринчи икки ҳафтасида) видео/аудио қилишни таклиф қилади. Томонлар / нодавлат</p>

Фаолият	Муддати/Тафсилот	Жавобгарлик	COVID-19 вақтида алтернатив ёндошув
			нотижорат ташкилотлари / фуқаролик жамиятлари ўзларининг муаммолари ва саволларини олдиндан видео/аудио қўнғироқ пайтида муҳокама қилиш учун электрон почта орқали етказадилар. Видео ва аудио қўнғироқлар учун сана ва таклифлар 7 кун ичида хабар қилинади.

